

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842. Praha čisto 78.180.
Wien št. 105.241

JUUITRO

Naročnina znaša mesечно 2 — Din.
za tizmesecje 40 — Din.
Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor, Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje, Kocenova ul. 8. Telefon št. 190.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu

Nepričakovane ovire v Ženevi

Tardieu zbolel, Stimson se vrne v Ameriko, Mac-
donald v London

Pariz, 27. aprila. g. Ministrski predsednik Tardieu je obolen na katarju sapnika ter mora ostati v postelji. Zato je po Paulu Boncourju sporočil v Ženevi zbranim državnikom, da mu je nemogoče udeležiti se bližnjih političnih razgovorov.
Ženeva, 27. aprila. s. Vest, da francoski ministrski predsednik Tardieu ne bo prišel v Ženevo, je napravila v ženevskih krogih zelo neugoden vtis. Računali so s tem, da se bodo v petek nadaljevali razgovori o nekaterih važnih točkah, zlasti o razorožitvenem problemu in da bo mogoče doseči gotovo zbliznanje. Program razgovorov je v večjem obsegu, kakor kaže, postal z izostankom Tardieua brezpredmeten. Ameriški državni tisk Stimson, ki je hotel odgovoriti svoj odhod, bo sedaj že v petek zapustil Evropo in se vrnil v Washington. Danes je izjavil novinarjem, da od svoje prisotnosti v Evropi pričakuje večjih uspehov, ker mu je Norman Daves pred nekaj tedni podal precej optimistično sliko o razmerah. Po tem opisu je mogoče pričakovati, da so Evropeci zrelji za sporazum v velikih finančnih vprašanjih in da je zlasti Francija pripravljena pristati na kompromis v razorožitvenem vprašanju, Macdonald namerava že nočoj ali jutri vrniti se v London. Zaradi odpovedi Tardieua je opustil tudi Grandi svoje potovanje v Ženevo. Nemški državni kancelar dr. Brüning bo odpotoval v Nemčijo, kakor je bilo že prej določeno.

Ženeva, 27. aprila s. Odsek za zrakovodstvo se je danes sestel prvič. Nemška zastopnik je predlagal, naj se s stališča, ki ga je označil glavni odbor, prouči celokupno vojaško letalstvo in naj se izdelajo tozadevni predlogi. Letalska orožja so po sodbi vseh vojaških krogov silno pridobila. Nemški predlog je bil izročil pododseku. Na seji pododseka, ki je sledila javnemu zasledanju, je predsednik ugotovil, da je bil predložen le en konkreten predlog, naj namreč nemški. Pozval je delegacije, naj predložijo svoja mnenja do prihodnje seje.
V mornariškem odboru je izjavil ameriški delegat, da se pojem napadalnega orožja ne more uporabiti za brodogojne plohe. Čilj vojne na morju je obvladane morja in oškodovanje nasprotnikove trgovine, ni pa po njegovem mnenju naperjen proti narodni obrambi in proti civilnemu prebivalstvu. Proti odpravi podmornic so se izjavili zastopniki Poljske, Litve in Finske, zastopnik Japonske pa je zahteval odpravo matičnih ladij za letala. Zastopnik Sovjetske unije je naglašal, da so ravno ti misleke ladje najmočnejše napadalno orožje in da odprava posameznih ladijskih kategorij še nikakor ne zadošča, temveč mora biti zvezana z omejitvijo tonaje. Končno je predlagal nizozemski delegat, naj se tudi mine kot stalna ograjanja civilne paroplovne stavijo med orožja, ki naj se odpravijo.

SKLICANJE NEMŠKEGA PARLAMENTA Narodni socialisti zahtevajo razpust Reichstaga — Predpogajanja za sestavo nove pruske vlade

Berlin, 28. aprila. d. Državni zbor se bo po sklepu sveta seniorjev sestel 9. maja. Parlament bo zasedal samo štiri dni ter bo 12. maja odgoden do prvih dni junija. Na dnevnem redu so razni finančni predlogi ter državni proračun, čegar prvo čitanje bo ob enem služilo kot podlaga veliki politični debati. Narodni socialisti so vložili predlog za razpust in razpis novih volitev državnega zbora. Razen tega pripravljajo narodni socialisti in komunisti predloge za nezapuščeno proti Brüningovi vladi. Komunisti so napovedali tudi interpelacijo, ki se bo bavila s Kreugerjevimi posojilom.

pomočjo komunistov ustvarijo vsak čas opozicijsko večino. V tem pogledu pa se pripravila nepričakovan preokret, ker prihajajo komunisti končno le do spočnanja, da je bila njihova taktika napačna, ko so podpirali desnico proti levici. Komunistični vodja Thälmann je namreč izjavil zastopniku nekega angleškega lista, da bo njegova stranka storila vse, kar je v njeni moči, da zapre hitlerjanstvu pot do moči, zruši njegov teror in ga odločno porazi. Če bodo komunisti te svoje namere v resnici izvedli, bodo narodni socialisti doživeli v pruskem deželnem zboru še zelo neprijetna presenečenja.

lika, da spravilo v sklad svoje besede s trdimi dejstvi. Udeležba narodnih socialistov na vladi v Prusiji kakor tudi v državi pa je seveda mogoča le skupno z drugimi strankami, ki nudijo jamstvo za to, da se načela ustave ne bodo kršila.

Belgijski dnevnik »Neptun« objavlja razgovor svojega sodruznika v Kölnu s poslancom centruma Joosom. Na vprašanje, ali je zveza med centromom in skrajno desnico mogoča, je Joos odgovoril, da centrum nikoli ne bo privolil v kakšne eksperimente. Ako Hitlerjeva stranka išče podpore centruma, ne sme graditi v oblake in mora opustiti svoj revolucionarni karakter.

Narodni socialisti že popuščajo

Berlin, 28. aprila. d. Ker so narodni socialisti spoznali, da je povsem izključeno, da bi sami ali pa s pomočjo nemških nacionalcev prišli do oblasti, so pričeli v svojih zahtevah že popuščati. Že v ponedeljek je izjavil vodja narodno socialistične frakcije v Prusiji, da nečajo narodni socialisti voditi prevratne politike, berlinsko narodno socialistično glasilo »Der Angriff« pa piše v svoji večerajšnji številki: Hočemo, da se Nemčija zopet odzda. Hočemo jo notranjepolitično, kulturno in gospodarsko reformirati, da bi poravnali dedovno nepremostljiva notranja nasprotstva. Na podlagi socialnega miru naroda naj bi nastala enotnost razrednih stanov in konfesij. Vsakomur, ki je pripravljen iti po isti poti, ponujamo odprte roke.

Prepoved vojaško organiziranih formacij

Berlin, 28. aprila. g. Državni notranji minister Gröner je večeraj poročal državnemu predsedniku Hindenburgu o proučitvi gradiva, ki mu je bilo predloženo v zadevi »Reichsbannerja« ter je pri tem ugotovil, da ni prišlo do nobenih kršitev zakona, zaradi česar se »Reichsbanner« ne more prepovedati. Bržkone bo državna vlada splošno naročila vsem brambinim in sličnim organizacijam, kakor so »Reichsbanner, Stahlhelm, razne domovinske zveze, mladenemški red itd., naj vojaško organizirane formacije takoj razpuste, v kolikor se to že ni zgodilo.

V proglasu, ki ga je izdal na člane svoje stranke ugotavlja Hitler, da je po zadnjih volitvah nacionalno socialistična stranka mnogo močnejša od katerekoli druge nemške stranke. Vse nasilnosti niso mogle preprečiti njene zmage. Hitler se dalje v proglasu posebno zahvaljuje članom bivših napadalnih čet in začeti formaciji ter apelira na svoje pristaje, naj se še nadalje bore za osvoboditev Nemčije.

Od besed k dejanjem

Berlin, 27. aprila. s. V razgovoru z zastopnikom »United Press« je pruski notranji minister Severing izjavil: Sedaj je tako želja centruma kakor tudi socialnih demokratov, da se narodnim socialistom da pri-

Možnost razširjenja laussanske konference Amerika za sklicanje splošne mednarodne gospodarske in finančne konference

Ženeva, 27. aprila d. V villi ameriškega državnega tajnika Stimsona se je vršil večeraj ob prisotnosti ameriškega finančnega politika Dawesa razgovor med Macdonaldom in dr. Brüningom. Kakor izjavljajo, je bil predmet razgovora v glavnem razširjenje laussanske konference v splošno gospodarsko in finančno konferenco, če bi se evropske države ne mogle sporazumeti. Skorajjane odločitve so potrebne že zaradi tega, da se odpošljejo povabilja za konferenco in točno določi, katere vlade naj se povabijo.

pa možnost sozlasja doslej še ni bila dosežena. Dr. Brüning je sprejel izjave dr. Beneša in znanje ter je izjavil, da jih bo predložil v proučitve strokovnjakom.

Madžarska in Tardieujev načrt

Budimpešta, 27. aprila. AA. Trgovinski minister je imel v Szolnoku govor, v katerem se je dotaknil tudi podunavskega vprašanja. Med drugim je rekel, da Madžarska ne more pristati na nobeno kombinacijo, ki bi ograjala obstoj njene domače industrije ter ne bi zagotovila zadostnega izvoza prebitkov agrarnih pridelkov. Letna proizvodnja madžarske industrije dosega milijardo pengov. Ugonobljenje te panoge narodnega gospodarstva bi porušilo ravnotežje trgovinske bilance na Madžarskem, razen tega pa Madžarska kot popolnoma poljedelska država ne bi mogla kriti potreb svojega prebivalstva, čigar gostota dosega ponekod 93 prebivalcev na kvadratni kilometer. Nobena solucija ne more obroditi uspeha, če se prej ne izpolnijo politični pozivi.

Berlin, 27. aprila d. Angleški poslaniki v Berlinu, Parizu, Rimu, Tokiu in Bruslju so izročili tamošnjim vladam note, v katerih se oficijelno vprašuje, ali so sporazumno s sklicanjem reparacijske konference za 16. junij v Lausanni. Nemčija je pripravljena pristati na ta predlog. Po poteku ženevskih pogajanj se more pričakovati z gotovostjo, da se bodo tudi druge države izrekle za omejitveni rok reparacijske konference. K razpravam bi bile pritegnjene nato še Portugalska, Grčija, Poljska, Rumunija, Češkoslovaška in Jugoslavija. Angliji je bil poverjen mandat, da skliče konferenco in razpošlje vabila.

Sestanek dr. Brüninga z Benešem

Ženeva, 27. aprila d. V razgovoru državnega kancelarja s češkoslovaškim zunanjim ministrom dr. Benešem, ki se je vršil po konferenci z Macdonaldom in Stimsonom, je dr. Beneš izjavil namram dr. Brüningu isto stališče, ki ga je že prej izjavil dan označil v zasebnem razgovoru, namreč, da nikakor ne prisojati Nemčiji kakih žrtev za Češkoslovaško, da pa je gospodarska in finančna restavracija podunavskih držav brez pritegnitve Češkoslovaške nemogoča. Govorila sta tudi o raznih posredovalnih predlogih, ki naj bi premostili razliko med Tardieujevim načrtom in nemškimi zahtevami, vendar

O islem vprašanju se je še jasneje izrazil g. Gustav Gratz, bivši madžarski zunanji minister in eden izmed madžarskih delegatov na innsbruski konferenci. Antagonizem, je izjavil govornik, ki je postal naproti dve glavni skupini delegatov, med katerima je ena zaslonala idejo enostranskih preferenčnih carin, druga pa zvezo podunavskih držav, je delno premagan. Madžarski delegati pa se ne morejo pomiriti z mislijo, da bi se sedanje stanje nadaljevalo. Nemcem, ki se noprosto boje, da jim češkoslovaška in avstrijska konkurenca ne izpodrine njihovih industrijskih izdelkov, in podunavske krize grozi popolnoma zadržniti odtok industrijskih izdelkov iz podunavske države, ker postajajo le-te od dne do dne manj sposobne za nakupe iz inozemstva, ker jim manjka kapitala in deviz.

Sklenitev miru med Japonci in Kitajci Po večtedenskih pogajanjih je končno dosežen sporazum — Japonske čete se bodo umaknile — Naraščajoča napetost med Japonsko in Rusijo

Sanghaj, 27. aprila. d. Prizadevanja za končno ustavitve sovražnosti med Japonci in Kitajci so znatno napredovala in doseženo je že soglasje v vseh glavnih vprašanjih. Dopoldne se je sestel odbor, da določi besedilo sporazuma. V tem odboru je za kitajski zunanji urad Samuel Cang, za japonsko poslanstvo Okaoaki in za angleško poslanik Erik Teichmann. Sporazum temelji na točkah, ki so bile obravnavane že pri prejšnjih pogajanjih. Gre za popolno ustavitve sovražnosti, za obveznost Kitajcev, da ne bodo prodirali dalje ter za obveznost Japoncev, da se umaknejo iz vsega ozemlja, na kateri so bili pred pohodom 28. januarja. Končno se ima inenovati skupen odbor, ki naj bi nadziral umik čet. V dodatnih določbah bo odredeno, da se japonske čete zaradi njihovega velikega števila nastanijo začasno v mestnem okraju Capeju in sosednih krajih. V izpraznjenem ozemlju bi izvrševali stražno službo Kitajci.

ki so bili uslužbeni pri vzhodno-kitajski železnici. Obdolženi so, da so pripravljali atentate na progi vzhodno-kitajske železnice.
Moskva, 27. aprila. d. Vodja strokovne internacionale Lovozovki je izjavil na seji strokovnega kongresa, da je vojna na Daljnem vzhodu nezogibna, zaradi česar je najvažnejša naloga strokovne internacionale, da obvaruje Sovjetsko unijo pred to nevarnostjo.

London, 27. aprila. d. Po vesti lista »Morningpost« so Rusi napravili v okolici Vladivostoka več postaj za podmornice, ki jih vodijo baje nemški oficirji. V luki Vladivostoka je baje zbranih 20 ruskih podmornic. V zalivu Posijetu v bližini korejske meje je bila zgrajena lopa za 40 letal. List pristavlja, da pomenijo ti ukrepi ogrožanje miru na Daljnem vzhodu.

Velik primanjkljaj v preskrbi nemških brezposelnih

Berlin, 27. aprila g. Prihodnji teden bo izšla zasilna uredba, ki se bo predvsem tikala zavarovanja brezposelnih in preskrbe dela. V prvi vrsti se mora poskrbeti za kritje primanjkljaja v skrbstvu za brezposelne, ki znaša približno 600 milijonov, pristihi pa je treba še 250 do 300 milijonov mark za zavarovanje invalidov.

Obvezno zavarovanje avtobusnih potnikov Vsa avtobusna podjetja bodo morala zavarovati potnike za primer nezgode po pogodbi, ki jo bo sklenilo z zavarovalnicami ministrstvo trgovine

Beograd, 27. aprila. AA. Na podlagi paragrafa 82 in 460 obrtnega zakona je minister za trgovino in industrijo predpisal pravilnik o obveznem zavarovanju rednega prevoza potnikov z avtobusi. Pravilnik se glasi:

1. Za redni prevoz potnikov v avtobusnem prometu je treba potnike zavarovati po določbah tega pravilnika.
- Obvezno zavarovanje obsega:
  1. Telesne nezgode potnikov, ki potujejo z avtobusi in z motornimi kolesi avtobusnih podjetij, ki z njimi opravljajo redni potniški promet.
  2. Zakonsko odgovornost avtobusnih podjetij za telesne poškodbe in škodo na stvarih, storiemo od teh avtobusov in motornih koles tretjim osebam, ki niso potniki.
  3. Potniški prilgi in druge predmete, ki jih imajo potniki s seboj.
2. Obvezno zavarovanje se izvode na breme potnika, in sicer tako, da avtobusna podjetja poberejo od potnikov zavarovalne premije pri prodaji vozniških listkov. Vozni listki se bodo izdajali v predpisani obliki in bodo obenem nadomestovali zavarovalne listine (police) podjetja, pri katerem se je treba zavarovati obvezno in v zmislu tega pravilnika. Avtobusna podjetja morajo izpolniti vse obvezje, ki jim bodo predpisane pri izvrševanju obveznega zavarovanja.

jetja morajo izpolniti vse obvezje, ki jim bodo predpisane pri izvrševanju obveznega zavarovanja.

Osebe, ki jim bo pripadla na podlagi zavarovanja kakršnakoli pravica do odškodnine namram zavarovalnemu podjetju, bodo mogle priti do svojih pravic neposredno pri zavarovalnem podjetju tako, kakor bo predpisano za izvrševanje obveznega zavarovanja.

Čl. 3. Obvezno zavarovanje bo izvedeno na enak način za vso kraljevino. V to svrhu bo minister za trgovino in industrijo na podlagi določbe § 82, odst. 1. obrtnega zakona sklenil za vso državo pogodbo o zavarovanju z zavarovalnim podjetjem v naši državi. Pogodba bo sklenjena na podlagi pogojev, ki se bodo predhodno določili.

Čl. 4. Za obvezno zavarovanje po pogodbi, ki bo sklenjena z zavarovalnim podjetjem, bo izdal minister za trgovino in industrijo posebno navodila pristojnim splošnim upravnim oblastvom.

Čl. 5. Prestopki proti temu pravilniku se bodo kaznovali po obrtnem zakonu, v kolikor se storjena dejanja ne bodo kaznovala po kazenskem zakonu.

Čl. 6. Ta pravilnik stopi v veljavo in dobi obvezno moč z dnem razglasitve v »Službenih Novinah«.

Nove angleške carine

London, 27. aprila. č. Opoldne so stopile v veljavo nove odredbe o carinskih tarifah. Kljub temu je uspelo nekaterim ladjam, da so raztovorile svoje blago, na katerega so se nanašale nove tarife. Carinska uprava so se nanašale nove tarife. Carinska uprava je dobila 600 novih uradnikov, vendar pa vse kaže, da jih še ne bo dovolj. Sprčo tega bodo premeslili iz drugih uradov večje število uradnikov v carinsko službo. Pomnožiti bodo morali tudi carinske ladje za stražo ob obali. Spodnja zbornica je na svoji večerajšnji seji sprejela zakonski načrt kljub protestom delavske stranke. Zvišale so se tudi carine na čaj. Delavska stranka je bila mnenja, da je čaj eno izmed važnih živih, ne pa luksuz.

Volitve v Franciji

Pariz, 27. aprila. d. Prijava kandidatnih list za nedeljske parlamentarne volitve je bila večeraj zaključena. Za 615 mandatov se bo borilo 3617 kandidatov. Dočim jih je bilo pri volitvah 1. 1928. 3735 v Parizu in kandidira po 10 ali še več kandidato v »stem volilnem okraju, dočim se na džeji potegujejo povprečno samo trije kandidati za en mandat. Desničarske stranke znano izrabljajo uspeh narodnih socialistov v Prusiji. V nekem pariškem volilnem okraju so bili večeraj nabiti novi pozivi volil-

cem, naj volijo v obrambi proti nemškemu nacionalizmu desničarskega kandidata

Pariz, 27. aprila. č. V nedeljo bodo v Franciji volili 615 novih poslancev. L. 1928 jih je bilo 612. Letos so ustanovili tri nova volilna okrožja. Francija šteje 42 milijonov prebivalcev, med njimi dva milijona tujecev. Izmed 40 milijonov Francozov je le tretjina volilcev, ker ženske nimajo volil. pravice. Pri zadnjih volitvah je bilo 11.3 milijona volilcev, glasovalo pa jih je 9.5 milijona. Pri prvih volitvah je potrebna absolutna večina, pri ožjih pa relativna.

Borzni škandal v Newyorku

Newyork, 27. aprila. č. Pred preiskovalnim odborom senata je senator La Guardia objavil obtožbo proti volilnim senzacijskim podjetjem nove borze. Senzali so podkupovali borzne dopisnike večjih listov in borzne publiciste, da bi poročali povoljno o nekaterih akcijah in papirjih, tako da bi prebivalstvo segalo po teh delnicah. S pomočjo takega postovanja so na borzi prodali na tisoče Kreugerjevih akcij. Senator La Guardia je predložil celo vrsto dokumentov, da bi utemeljil svojo obtožbo. Newyorskí borzi očita, da je zakrivila siromaštvo širših slojev in oškodovala državo.

Likvidacija dvolastniških posestev na bolgarski meji

Beograd, 27. aprila p. Osrednja jugoslovensko-bolgarska mešana komisija, ki se je sestala dne 11. t. m. v Beogradu, je danes dokončala svoje delo s sklenitvijo dopolnilne konvencije, s katero so urejena vsa vprašanja, nanašajoča se na likvidacijo dvolastniških posestev. Vsi sklepni komisije so bili sprejeti soglasno. Naloga osrednje komisije je bila med drugim tudi reševanje vseh sporov, ki so se pojavili pri praktičnem izvajanju likvidacije. Vsi spori, ki so jih predložile posamezne komisije, so bili rešeni v medsebojnem sporazumu. Drevi bo priredila naša delegacija na čast bolgarski banketi. Člani bolgarske delegacije bodo jutri odpotovali v Sofijo.

Stanje rek

Beograd, 27. aprila AA. Dunav je začel v mejah naše države upadati. Do Novoga Sada je nazadoval za 9 cm, od ustja Tise, kjer je 23. aprila dosegel maksimalno višino, pa upada za povprečno 9 cm. Pri Pančevu je Dunav 38 cm pod maksimalnim vodostajem, v Smederevu za 46 cm. Dunav ima pa povsod še visok vodostaj, pri katerem so potrebni nasipi. Drava v glavnem upada pri nizkem in srednjem vodostaju. Tisa, ki je dosegla kulminacijo 16. aprila, na vsej dolžini upada. Save v gornjem toku neznatno rase, od Mitrovice do šabca pa v glavnem stagnira pri maksimalnem vodostaju. Pri ustju upada. Površina poplavljenega zemljišča ob spodnji Savi se je zaradi pritoka novih vodnih mas iz Bosne nekoliko razširila. Zaradi izredno dolgotrajnega in visokega vodostaja Tise, Save in Dunava so se nasipi pod Beogradom pričeli rušiti, tako da je voda vdira preko nasipov in je tod položaj še vedno resen. Pri Savi je treba prihodnje dni zaradi poplav v Bosni pričakovati porast njegove vodostaja. Dunav pa bo nazadoval.

Izvoz našega vina

Beograd, 27. aprila AA. Enološka postaja v Bukovu pri Negotinu je poslala oddelku za rastlinsko proizvodnjo poročilo o izvozu vina za mesec marec, po katerem se je iz dunavske banovine izvozilo v Italijo 1.564.601, na Češkoslovaško 87.004, v Avstrijo 80.229, v Nemčijo 47.436, na Poljsko 12.528 in v Grčijo 5297 litrov vina. Skupno se je iz dunavske banovine izvozilo 1.797.095 litrov vina. Iz moravske banovine se je izvozilo v Avstrijo 107.933 litrov vina. Skupno se je izvozilo s področja enološke postaje v Bukovu meseca marca 1.905.028 litrov vina.

Prvi zračni taksi v Zagrebu

Zagreb, 27. aprila n. Danes je prispel v Zagreb prvi aerotaksi. Z njim se je pripeljal z Dunaja neki bogat Anglež, ki je ob prihodu plačal prevoznino, nakar se je letalo vrnilo. Anglež pa je z brzim vlakom nadaljeval svoj pot v Dalmacijo.

Samomor zaradi strahu pred bedo

Dunaj, 27. aprila č. Sestra bivše lastnice hotela Anne Zacher se je zastupila s plinom iz strahu pred bedo.

Carinski sporazum z Italijo

Izprememba carinskih tarif — Upoštevanje obojestranskih interesov — Italijanski komentar o sporazumu

Trst, 27. aprila ž. O dodatnem sporazumu k jugoslovensko-italijanski trgovinski pogodbi in pogodbi o pomorski plovidbi iz l. 1924, ki je bil v ponedeljek podpisan v Rimu, je objavil »Il Popolo di Trieste« včeraj komentar, v katerem pravi med drugim: S sporazumom se je spremenil tarifni del pogodbe, tako da bodo bolj zavarovani italijanski zootehnični interesi. Pri pogajanjih so delegati obeh držav pokazali globoko razumevanje vitalnih interesov obeh strank in so zadostili željam italijanskih poljedelških in zlasti živinorejskih slojev. Trgovinska bilanca med Jugoslavijo in Italijo je pasivna za slednjo. Italija uvaža velike količine lesa iz sosednje zemlje. Kar se tiče živine, svežega mesa in mesnih izdelkov, je imela Jugoslavija velike koristi od Italije, ki ji je s pogodbo iz l. 1924 priznala za to blago zelo nizke carinske tarife, ki so bile pozneje po načelu o največjih ugodnostih razširjene tudi na druge države. Italijanski živinorejci so imeli spričo tega veliko škodo. Velika konkurenca inozemskega blaga je onemogočila sploh vse fašistične ukrepe v korist domačega blaga.

Že 1. novembra lanskega leta se je prvič izrazila potreba za izpremembo carinskih tarif. Končno je bilo sporazumno med obema vladama sklenjeno.

Položaj pruske vlade v luči števil

Nemška demokracija je po skoro dvomesečnem volinemu boju doživela hud poraz, tem težji, ker je v Prusiji padla koalicijska trdnjava, ki je trinajst let kljubovala silovitim napadom sfanatizirane desničarske reakcije. Na Pruskem je nedvomno prišlo do močnega sunka na desno. Socialna demokracija je izgubila skoro tretjino svojih mandatov v pruskem deželnem zboru, hitlerjanstvo pa je pregazilo vse manjše desničarske skupine.

Moč posameznih strank je sedaj ugotovljena in s tem nastopa važna doba za sestavo vladne večine iz razbitih, ostalih po odločilni bitki. Po čisto matematičnem računu bi ne bilo nikakih težav za novo vladno večino, ki bi jo zanjno zastopovalo to pot le 211 poslancev. Pri mehaničnem sestavljanju so mogoče štiri računске kombinacije in v vrh starih prihaja do izraza magična številka 162. Toliko mandatov je namreč obdržala porazena weimarska koalicijska, natanko isto število poslanskih mest pa so si priborili narodni socialisti.

Prva kombinacija, ki jamči za krepko večino, bi bila Hitlerja s centrom (162+67=229). Šibka večina na videz, toda tudi prejšnja vlada je imela celo samo 10 glasov v vrhu in v zbornici. Morda ima ta kombinacija še največji izgleda na uspeh, kajti kljub notranjemu idejnemu nasprotju med njenima sestavnima deloma, so ta nasprotja baš v tej sestavi najmanjša. Po dosedanjih »resteh je Hitler že stopil v stike s centrom, da se pogodi z njim o pogojih in programu možnega sodelovanja. Jasno je, da je centrum malo po godu kombinacija s kričavimi hitlerjenci, ki bi njegove poslance pri vsaki priliki ne samo prepvili, ampak so tudi po številu skoro trikrat tako močni kakor centrumovci. Bila bi to prava societas leonina.

Drugi račun kaže sliko: Hitler in komunisti (162+57=219). Tudi ta sestava bi dala zaželjeno večino, uspešno delo pa je nedvomno izključeno, ker se ta dva ekstremna kljub znani recenici nikjer ne stikata. Napad na nasilnosti svoje taktike, ki si je sicer po zunanostih močno slična, ima pa popolnoma sprotne cilje. Koalicijski rdeče zvezde in križa s prelomljenimi konci baje podpira Moskva, ki dobro ve, da bi bil v nji že s prvga začetka zarodek nemirov, iz katerih bi komunistem lahko izvlekel mnogo korist. Če druge ne, vsaj to, da bi država ne prišla do potrebnega miru in reda, ki je komunističnemu pokretu opasnejši nego vse drugo.

Tretja možnost, edina, ki izključuje Hitlerjevo sodelovanje, v kateri pa so kot »določujoč činitelj zopet komunisti, bi bila: stranke weimarske koalicijske in komunisti (162+57=219). Obe možni kombinaciji s komunisti dajeta torej isto večino 7 poslancev. Ali bi bilo pomirjenje med komunisti in socialno demokracijo mogoče na osnovi pametnega in zmernega programa, bi bila to brez dvoma edino možna kombinacija, ki bi izključila Hitlerja iz vlade. Vendar je pri današnjem stanju stvari izključeno, da bi se dala ravno najmočnejša stranka zbornice potpisati v opozicijo, zlasti še s pomočjo komunistov, ki so nezanesljivi in razdiralen življenj, kjerkoli je kak odvisno od njih.

Narodni socialisti dajo s socialno demokracijo (162+93=255) še najkrepkejšo vladno večino izmed vseh doslej nastetih kombinacij. Vendar socialna demokracija nikakor ne more zagrešiti neljalnosti napram dosedanjim koalicijski, da bi se pridružila hitlerjevem ter potpisala svoje dosedanje zaveze v opozicijo. V ostalem bi bila v taki sestavi v enakem položaju, kakor centrum: Hitlerjevci bi obe preglašovali tudi številčno, ako bi katera od teh dveh strank šla ločeno v zvezi z narodnimi socialisti.

S to ugotovitvijo pa se sama ob sebi kaže nova možnost, ki bi imela značaj koncentracije treh najmočnejših strank deželnega zbora, namreč weimarske koalicijske s hitlerjevci (162+162=324). Hitlerja ni mogoče izključiti od vlade, vsaka posamezna stranka pa bi z njim v zvezi morala imeti podrejen položaj. Socialna demokracija in centrum sta v desetletnem sožitju pokazala mnogo strpnosti in uvidljivosti, zadnje volitve so stranki še bolj zblizžali, tako da v pogajanjih za sestavo vlade lahko nastopata »koro kot homogena skupina. Nedostopnost in močnost bi bila v tem, da bi oboje koalirani skupini imeli enako število mandatov, dovoljo česar bi se z vso natančnostjo lahko razdelili portfelji, številka 324 pa predstavlja trdno dvotretjinsko večino.

Ni dvoma, da bi bila taka koncentracija, ki bi lahko obsegala tudi vse manjše stranke in izključevala edino komuniste, najugodnejša za Prusijo in da bi mnogo poma-

da se prično pogajanja za spremembo pogodbe iz leta 1924 in določeno, da morajo biti pogajanja zaključena najkasneje do konca maja l. 1932. V pravkar sklenjenem sporazumu so upoštevani tudi interesi italijanske industrije in izvoz italijanskih industrijskih izdelkov v Jugoslavijo. Italiji v prilog so izpremenjene carinske postavke za govedo, perutnino, sveže meso, mast, slanino in jajca. Jugoslaviji v prilog pa so izpremenjene nekatere postavke za industrijske izdelke, vendar te izpremembe v splošnem ne bodo škodile italijanskemu izvozu.

Sporazum se nanaša tudi na devizno tržišče. Jugoslovenske devizne omejitve so vplivale tudi na blagovni promet, vendar je pričakovati, da bo tudi ta problem v kratkem rešen ugodno, kakor se je zgodilo to že med Italijo in Českoslovaško.

Vse kaže, da bo sporazum stopil v veljavo pred 31. majem, tarife pa, ko bo Italija oproščena svojih obveznosti glede klavzule o največjih ugodnostih napram drugim državam. Sporazum bo v veljavi leto dni. Če ga nobena izmed pogodbenih strank v roku šest mesecev pred potekom ne po odpovedala, bo avtomatično veljal dalje za novo leto dni.

Novi kliring z Avstrijo

Z Dunaja poročajo, da je v zveznem uradnem listu že objavljen nov kliringi dogovor med Avstrijo in Jugoslavijo za poravnavo obveznosti iz blagovnega prometa. Ta dogovor je takoj stopil v veljavo namesto dosedanjega kliringskega dogovora, ki je po odpovedi od strani Jugoslavije prenehal veljati 20. t. m. Po novem dogovoru ostane kliring v principu nadalje v veljavi, vendar so omogočene trdi privatne kompenzacijske kupčije izven kliringškega postopanja, ki jih je pa treba prijavit novčaničnim bankam obeh držav. V poučenih dunajskih krogih pričakujejo, da bo sedaj kliring bolj funkcionalen. Zlasti ker se obojestranska vplajala v zadnjem času ugodneje izražavajo.

Italijanska vojna mornarica

Na sobotni seji je razpravljala poslanska zbornica o italijanskem mornariškem proračunu. Kmalu po otvoritvi se je ministrski predsednik Mussolini ugotovil, da je posojilo, ki je bilo pred kratkim najeto, imelo značaj pravcatega plebiscita. Našli so 263.402 prebivalca v Italiji, 246 na Dodekaneskem otočju in 293 v kolonijah, ki so prevzeli državne obveznice. Nad 125.000 ljudi je posodilo državi po 100 do 3000 lir in le 114 zasebnikov in podjetij je bilo, ki so prevzeli obveznice v zneskih nad 1 milijon lir.

Razprava o proračunu vojne mornarice sta se udeležila le poslanec Borghese in poročevalec Medici Del Vascello. Nato je minister Sirriani podal daljši ekspono o materialnem položaju italijanske vojnega brodogradnje, o manevrih, o novih gradnjah in o proračunu samem. Izjavil je, da se italijanske vojne sile na morju stalno izpopolnjujejo, tako da bodo v kratki dobi postale organska celota, na katero se bo lahko oslonila politika Italije. Kadri mornarjeve so se pomnožili, Vzgoja italijanskih pomorščakov je našla v fašistični ideologiji smoter. Velike vojne vaje, ki so se vršile lani v Tireskem morju in v Liguriji, so pokazale učinkovite rezultate tega napredka. Meseca avgusta se bodo pod vodstvom vrhovnega štaba italijanske mornarice vršile veliki manevri v obliki borbe med dvema brodogradnjo. Pri manevrih bo sodelovalo 100 vojnih ladij, okrog 30 podmornic in 23 letalskih eskadril.

Italijanske vojne ladje so se izpopolnile zlasti v pogledu hitrosti. Tako je križarka »Coleoni« križarila neprestano 25 ur s povprečno hitrostjo 35,5 milje na uro. Ladja je bila obtežena s 6700 tonami.

V poslednjem letu se je zgradila cela vrsta novih velikih križark. Križarke, ki obsegajo 10.000 ton, so dvojnega tipa. Križarke »Zara« so že priključili k prvi pomorski eskadri. V kratkem bosta dograjeni križarki »Fiume« in »Gorizia«. Še letos bodo splavili križarke »Bolzano«. Med tem sta v gradnji križarki »Cadorna« in »Diaz«. V vrste italijanskega vojnega brodogradnje se polagoma uvajajo torpedolovci in podmornice lahkega tipa. Na programu za dobo 1931-32 sta še dve veliki križarki po 6700 ton in dve torpedovki po 625 ton. Vse te nove gradnje služijo v prvi vrsti za nadomestitev starih brodov, ki že dosegli mejo starosti in jih bo treba spričo tega staviti v rezervu ali razdreti.

Proračun za vojno ministrstvo obsega enako kakor lani, in sicer 1575 milijonov lir. Komisija za pomorske vojne eksperimente in izume deluje z veliko vnamo. Zanimivo je, da so si v tej komisiji dali zgraditi celo veliko brodogradnjo v miniaturi, s katerim preizkušajo vse mogoče vojne akcije in tehnične izpopolnitve.

Ob zaključku je minister Sirriani izjavil, da vojno ministrstvo ni pripravilo nikakega programa za gradnjo vojnih ladij v prihodnjem razdobju petih let, ker je tako ukazal Mussolini, da ne bi izgledalo, kakor da Italija ne zaupa prizadevanju veselih za pomorsko razorožitev.

Rumunski konkordat

Pred veliko vojno je bila Rumunija narodnostno in cerkveno domala popolnoma enotna država, ako izvzamemo v narodnostnem pogledu Dobružo, kjer je bil rumunski življenj v manjšini napram bolgarskemu in turškemu prebivalstvu, in v verskem pogledu neznatne katoliške drobce v Moldaviji. Z razširjenjem države, o kakršnem ni mogel sanjati niti najgorenejši rumunski idealist, pa je Rumunija izgubila značaj versko in narodnostno enotne države.

Po ljudskem številu iz l. 1925. izvedenem nedvomno v korist vladajoče narodnosti, je v Rumuniji dobra četrtina prebivalstva drugih narodnosti. Bolgarska narodnostna manjšina se je znatno povečala s priključitvijo Besarabije; še bolj pa se je povečala s to zasobno številu Rusov in Ukrajincev, katji Rumuniji je pripadla tudi cela Bukovina. V Banatu je pod rumunsko vlado prišlo tudi precej Jugoslovenov, v Erdelju pa znatne naselbine Nemcev in Madžarov. Ako je s temi pridobitvami rumunska narodnost padla na 75%, je verska enota zadobila še večji udarec, kajti pravoslavni je danes v Rumuniji okoli 65%. Poleg močnega židovskega in protestantskega prisraka je važna zlasti okoliščina, da biva sedaj v Rumuniji okoli 2.600.000 katolikov grškega in rimskega obreda. Unjajtev je 1.400.000, rimskih katolikov pa 1.200.000; prvi imajo enega nadškofa in štiri škofe, slednji pa enega nadškofa in sedem škofov.

Zaradi te katoliške verske manjšine je Vatikan sklenil l. 1927 z rumunsko vlado konkordat, ki urela pravno stanje katolikanov v novi državni zajednici. Rumunska zbornica je sklenjeno pogodbo odobrila, kasneje pa so se v javnosti začeli glasovi, da so se rumunski državni predstavniki in da besediha niso dovolj proučili, preden so nanj pristali in ga predložili v odobritev državnemu zboru. Ti glasovi so se končno zgostili v čisto konkreten zakonski predlog, s katerim zahteva 40 rumunskih poslancev raznih političnih skupin, naj da parlament vladi pooblastilo za odpoved konkordata.

Predlog je izzval veliko pozornost v javnosti, da si v tekočem zasedanju bržkone ne bo mogel priti v razpravo. Razlog za ta nastop sindesoteske poslancev pa ne tiče morda v kateri sovražnosti med pravoslavno in katoliško cerkvijo, marveč so predlog izzvali čisto državno politični motivi. Konkordat, sklenjen l. 1927., urejuje obojne katoliške cerkve v stari kraljevini, Bukovini in Erdelju, niti z besedico pa se ne dotakne Besarabije. Ta pomanjkljivost je postala tem občutnejša, ker je papež po lateranski pogodbi z Italijo postal mednarodnopravno važen činitelj kot suvereni vladar nad Vatikanškim mestom. Konkordat je zato dobil širši politični pomen in njegova pomanjkljivost glede Besarabije je postala občutna. Naključje je naneslo, da tudi pravoslavna cerkev ne priznava jurisdikcije rumunskega patrijarha za ozemlje med Prutom in Dnjestrom in da moskovski metropolit še vedno zahteva zase upravo nad pravoslavnimi občinami tega ozemlja.

Razen tega so se v odnošah med Rumunijo in Vatikanom pokazale še druge težkoče, ki so posredno takisto v zvezi z lateransko pogodbo. Slednja strogo omejuje odnose med Italijanskim in vatikanškim duhovništvom iz njihove državljanske pripadnosti, konkordat z Rumunijo pa seveda ne vsebuje te podrobne razlike, s tem se baje pospešuje irendentične težnje madžarskega svečenstva v Erdelju. Za duhovne rumunske državljane bi bilo treba z novim konkordatom urediti odnose do države na isti način, kakor je to storjeno z lateransko pogodbo za svečenstvo italijanske državne pripadnosti. Kakor poročajo rumunski listi, je bilo ugotovljenih že nekoliko primerov, ko je madžarsko navdahnjena unjajtska in katoliška duhovščina izrabljala zaščito, ki jo ji daje konkordat, v namene, sovražne rumunski narodnosti. Lateranska pogodba je duhovnike, ki so italijanski državljani, spravila v večjo odvisnost od države, nego je bilo to pred pogodbo.

Tudi besediho prisloge unjajtskih in katoliških škofov glede obljube zvestobe državi ima nekatere nedostatke. Cerkevni dostojanstveniki prisegajo v Italiji zvestobo italijanski državi in italijanskemu kralju, v besedilu za rumunske škofe pa baje sploh ni govora o rumunski državi. Iz vseh teh razlogov zahtevajo rumunski poslanci sedaj revizijo konkordata in utemeljujejo svojo zahtevo s tem, da bo pač Vatikan priznal rumunski državi enake pravice, kakor jih je v lateranski pogodbi priznal Italijanski.

Na meji aretiran defraudant

Rakek, 27. aprila. Nedavni večer se je ustavil pred gostilno g. Zihlerja v Planini avtomobil. Iz voza je stopil eleganten mlad gospod in vprašal v hrvaščini, ali bi lahko dobil prenočišče. Sedel je še kratak čas v gostilni, popil s šoferjem nekaj vina, nato je plačal vozovino za avto iz Ljubljane do Planine in šel spat. Tuji gospod je zbudil sum in naslednje jutro zarana, ko je neznan gost mimo srebral kavo, se mu je približal orožnik, ki ga je na vljuden način poprosil za legitimacijo. Gost je vidno prebledel, nato je po potegnil iz žepa orožni list, edini dokument, ki ga je imel pri sebi, glaseč se na ime Nikole Mandiča, pogodbenega poštarja iz Posušja, srež Ljubuški v Bosni. Dejal je, da je prišel sem obiskat nekega svojega sorodnika, ki ga šele mora poiskati nekje pri Logatcu.

Orožnik je o tuju obvestil komisaria obmejne policije na Rakeku, ki je po telefonu velel, naj Mandiča pripeljejo na Rakek. Dve uri nato je Mandič stal kot skean grešnik pred komisarjem g. Zaklanovcem. Zmeden z naglimi vprašanji se je hitro zapletel v protislovja. V njegovi listnici so našli med usnjem pet tisočakov, čeprav je Mandič prej zatrjeval, da ima s seboj samo nekaj sto dinarjev. Pri ponovnem strožjem pregledu so našli skrbno in večje vsoti v njegovih spodnjih hlačah dve denarni psmi in večjo vsoto argentinskih pesov in belgijskih frankov. Skušal je pač pobegniti z ukradenim denarjem in Italijo, kjer bi nastopal kot politični begunec. Pri zasliševanju je defraudacijo priznal, a med tem je tudi že prišel brzojavem odgovor od sreskega poglavarstva v Posušju, da je Mandič pri tamošnji pošti poveril 60.000 dinarjev. Na poti je potrošil okoli 2000 dinarjev. Obmejna policija je odpremila Mandiča pod stražo v Split, kjer se bo preiskava nadaljevala.

Koristna akcija naših gospodinj

Zveza gospodinj je organizirala komisijo za preizkušanje gospodinjskih potrebščin

Ljubljana, 27. aprila. Zanimivo pa tudi koristno in potrebno akcijo je uvedlo delavno Splošno žensko društvo preko svojega nedavno ustanovljenega odseka: Zveza gospodinj. Ta pokret vodi v prvi vrsti načelo, da smoterna praksa nadkriljuje vsako, še tako dobro teorijo. Delovni program Zveze gospodinj vsebuje namreč tudi namen, navajati gospodinje k preudarnemu nakupovanju vseh gospodinjskih potrebščin. To koristi gotovo v največji meri na eni strani gospodinjam, na drugi strani pa naši gospodarski skupnosti. Do te važne točke v programu Zveze gospodinj je privedla zavest, da je gospodinji pri nakupovanju blaga neobhodno potrebna strokovnjska presoja. Gospodinja, ki zna pravilno oceniti blago glede kakovosti in cene, ne koristi samo sebi, temveč tudi splošnosti in posebej še naši domači proizvodnji, kateri v veliki meri škodujejo manj vredni tuji izdelki s takšno reklamo, ki spekulira v prvi vrsti s pomanjkljivostjo strokovnega znanja in s splošno površnostjo kupcev. Da se naše gospodinje praktično usposobijo za strokovnjsko in v vsakem po-

gledu popolnoma neodvisno presojo vsega, kar se jim ponuja v nakup, bo prirejala Zveza gospodinj javne tekme in preizkušnje v presojanju in ocenjevanju vsakovrstnega blaga, potrebnega v gospodinjstvu. Preizkušeno dobro in pristno domače blago se bo potem označilo s posebno zaščitno znamko Zveze gospodinj.

Zveza gospodinj bo začela tako s preizkuševanjem mila in je povabila k udeležbi 100 gospodinj in vse gospodinjske šole dravske banovine, ki jih je nad 50. To in tudi druge preizkušnje bo nadzorovala posebna komisija, katero bodo poleg zastopnic Zveze gospodinj tvorili še zastopniki banske uprave, Državnega higijenskega šole, Zbornice za TOI, Zveze trgovskih gremijev, veleselske uprave, načelnstev gospodinjskih šol, ljubljanske mestne občine in novinstva.

Danes popoldne je bil prvi sestanek voditeljice te hvalevredne akcije in nekaterih zastopnikov prej navedenih ustanov in korporacij. Prva preizkušnja bo izvedena v najkrajšem času, potem pa ji bodo sledile druge v splošno korist našega gospodarstva.

Roparski napad na eksekutorja

Zločin mladega potepuha, ki je streljal s samokresom in izginil

Litija, 27. aprila. France Kubot, iztirjevalec litijske davčne uprave, je imel včeraj službene opravke v Veliki vasi in Jenjci. Proti domu se je vračal peš. Ko je imel graščino na Poganku nad železniškim predorom že za seboj, je ob cesti proti St. Jurju utrujen poselel, da se nekoliko odpočije. Na lepem se mu je pridružil neznan, prav nič sumljiv mladenič in je takoj navezal s Kubotom prijazen pogovor. Ko je opazil na davčnem iztirjevalcu službeno torbo, je takoj povprašal, kako kaj ljudje plačujejo davke in koliko je ta dan zarubil. Kubot je dejal, da je slaba, nakar sta skupno nadaljevala pot proti Litiji.

Na ovinku je tujez nenadoma potegnil samokres in ustrelil. Kubot, ki je samokres pravočasno opazil, se je kot star izkušen vojšak in orožnik vrgel na tla in so preko njega šviglni še trije strelci. Ker je bil napadalec samokres s tem očividno izpraznjen in se je napadalec hotel vreči na svojo žrtev, se je Kubot mahoma dvignil in udaril nasilnika s palico tako silovito, da se je zlomila. Napadalec se je opotekel, Kubot pa se je pognal v beg, nakar je tudi tujez izginil v smeri proti Poganku.

Kubot je tekel do bližnje vasi, kjer je

o napadu obvestil prebivalce. Škafno so je tam mudil industrijec Boris Samsa, ki je Kubota s svojim motornim kolesom popeljal do orožniške postaje v Litiji. Vaščani pa so se podali na zasledovanje in doglali po potizvedbah, da je tujez bežal preko železniškega mosta v smeri proti Gornjemu Logu, kjer je sled izginila.

Davi so ugotovili, da je napadalec slični na begu ukradel kolo pri cestarju Kresahu in zdiral na njem v smeri proti Ljubljani. Na begu pa je imel defekt in so danes našli kolo zavrnjeno ob cesti v bližini Hotiča.

Litjski orožniki so uvedli najstrožnje preizkuševanje in bo napadalec monda kmalu v rokah pravice. Fant je star okrog 24 let, srednje velik, na pogled prav prikupnega obraza, temno obločen. Kubotu je pravil, da je doma iz okolice Logatca.

Dandanes, ko se po deželi klatijo mnogi potepuhi, tudi napadi na davčne iztirjevalce in slične organe niso redki. Takšno zločinsko podjetje, pa je povsem brezsmiselno, ker davčni iztirjevalec nikoli ne nosi denarja s seboj, saj mora vsaki eksekuciji prisostvovati zastopnik občinske uprave, ki prevzame denar v varstvo. Vsekakor bi kazalo, da dobe javni organi, ki imajo opravka na deželi, orožje.

Ljutomersko občinsko gospodarstvo

Ker je bil stari občinski odbor pri treh sejah nesplečen, se je moral novi odbor na zadnji seji baviti s proračunom za tekoče leto. Pred razpravo je podžupan g. Djak izjavil, da odlaga mesto predsednika kmetijskega odbora, kar je odbor vzel na znanje. O proračunu je poročal odbornik g. Poljanec. Proračun ubožnega sklada predvideva 18.975 Din izdatkov in prav toliko dohodkov. Mesta občina mora prispevati zanj 11.712 Din.

V načrtu občinskega proračuna, ki ga je izdelalo prejšnje županstvo, so se ertale nekatere postavke, tako da se je proračun znižal za 67.000 Din. Efektivno znižanje pa znaša zaradi izločitve električnega podjetja samo 25.000 Din. Celotni izdatki so predvideni v znesku 447.623 Din. Dohodki se sestavljajo takole: gospodarstvo 155.623 Din, glavnice 1420 Din, pristojbine 12.550 Din, javne naprave 16.300 Din, razni dohodki 28.200 Din, izredni 250 Din. Primanjkljaja je 233.347 Din in se bo kriš kakor lani s 40 odstotno doklado na vse državne davke ki je preračunana na 98.887 Din. Trošarina na vino znaša 1 Din od litra, kar naj bi dalo 80.000 Din, trošarina na vinski mošt 50 par od litra (3800 Din), na pivo 1.50 Din (24.000 Din), na sadjevec 25 par (2000 Din), na špirit in spiritozne pijače 20 Din od hektolitrske stopnje (10.560 Din). Glede pobiranja trošarine se namerava občina pavšalno pogoditi z interesi. Doklade na meso so ostale stare in so preračunane na polovico lanskega donosa, to je 7000 Din. Druge občinske doklade, tako na avtomobile, potem pasji davek, davek na prenočišča, so ostale neizpremenjene s donosom 6900 Din. Tako bi bil proračun uravnotežen s prebitkom 50 Din. Občinski odbor ga je sprejel soglasno.

Nato je odbor znižal najemnikom v novih hišah stanarino primerno za njihove zmanjšane dohodke ter sklenil, da se električno podjetje čisto loči od občinske uprave. Elektrarno proda občina za znesek 100.000 Din. Prodaja se bo objavila v časopisih. Prav tako namerava občina prodati svoji novi stanovanjski hiši št. 202 in št. 203. Nadalje je odbor odobril prevozno tarifo za avtotaksi dr. Kolarja v Beltincih. Odbor je tudi pristopil k županski zvezi. Pri razpravi o združitvi občine je odbor sklenil, naj ostane mesto samo zase. Ker je dr. Salberger odklonil mesto namestnika v davčnem odboru, se je izvolil namestu njega g. Verbnig. Za ostanke za električni tok iz leta 1926. v 1927. v znesku 3789 Din se odpišejo. V bodoče bo treba računati za električni tok plačati do 25. vsakega meseca, sicer se 26. dotično stanovanje, odnosno obrat odklopi. Nov priklop stane 25 Din. Ta določba stopi 1. maja in veljavo. Dolžnikom iz leta 1931. se dovolijo primerni obroki. Na to je odbor odobril bilanco električnega podjetja, ki izkazuje 338.809 Din dohodkov, 334.334 Din izdatkov in 4474 Din čistega dobička. Občina se bo potegovala z drugimi občinami za znižanje cene električnemu toku. Glede nakupa hiše za sresko načelstvo je odbor sklenil, da se sedaj v hudi gospodarski krizi ne more za to odločiti in da odlaga zadevo na boljše čase.

Velik vlom v Zagrebu

Zagreb, 27. aprila n. V pretekli noči so neznanji vlomci podrli del zidu velike firme Royal v Frankopanovi ulici in odnesli iz skladišča veliko količino svile. Podjetje dolejši se ni moglo oceniti škode.

Nesreča v rudniku

Hrastnik, 27. aprila.

Davi je podšlo v jami rudarja Franca Ovčaka. Ovčak je posekal janski les in so kar nenkrat vsuli nanj s stropa težki kosi premoga. Se v pravem času so prihiteli na pomoč tovariši, ki so delali v istem rovu, ter odkopali ponesrečenca izpod velike množice nasutega premoga. Hudo poškodovanega tovariša so spravili iz jame in takoj odnesli k rudniškemu zdravniku g. dr. Arnsku, ki je ugotovil, da ima ponesrečenec zlomljeno desno nogo in desno roko ter razne notranje poškodbe. Odredil je prevoz ponesrečenca v ljubljansko bolnišnico, kar se je zgodilo že z opoldanskim vlakom.

Ponesrečeni rudar je star komaj 25 let in se je šele pred kratkim poročil ter s velikim veseljem spet nastopil delo in tako usel prečti redukciji in brezposelnosti. Stanuje v Čečah in je zaradi svoje pridnosti, uslužnosti in treznosti zelo priljubljen pri tovariših, ki vsi iskreno občudujejo njegovo nesrečo.

Obletnica smrti vojvode Stepanovića

Beograd, 27. aprila p. V Čakcu se je vršila danes na tretjo obletnico smrti vojvode Stepanovića na njegovem grobu spominska svečanost. Udeležili so se je poleg sorodnikov številni bivši bojevniki, ki so se borili pod vojvodo Stepanovcem, predstavniki državnih oblasti, zastopniki raznih narodnih društev in mnogobrojni domačini.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Oblačno bo še narasla. Nastopilo bo slabše vreme. — Situacija včerajšnjega dne: Precej močna depresija se je razširila preko severne Evrope in se združila z manjšo depresijo, ki je pred dnevi prevladovala v južni Evropi in sedaj prodira do Ornega morja. Nad jugovzhodno Evropo in nad Alpami se je pojavil višji pritisk, ki prodira proti Balkanu. Minimum nad Jadranom je skoraj izginil. Pritisk je padel samo v zapadni Hrvatski in Sloveniji za 0.1—1.5 mm, narasel pa v Primorju in na vzhodu za 0.1 do 2.5 mm.

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Menjajoče se oblačno, možnost neviht.

Fiziološki ekstrakt iz žive žleze krepke in zdrave živali »KALEFLUID« se priporoča vselej, kadar je delovanje teh žlez oslabiljeno in zaradi stanja, ki zaradi tega nastane. Povečava sekretarno delo vseh žlez. Rabi se pri oslabilosti, pri opešanju žilcev, pri polni nevrasteniji, pri oslabiljenem polnem delovanju, jači živčni sistem in krepki organizem. — Brezplačno pošiljamo podrobno literaturo: Beograd, Kralja Milana 15, Miloš Marković.

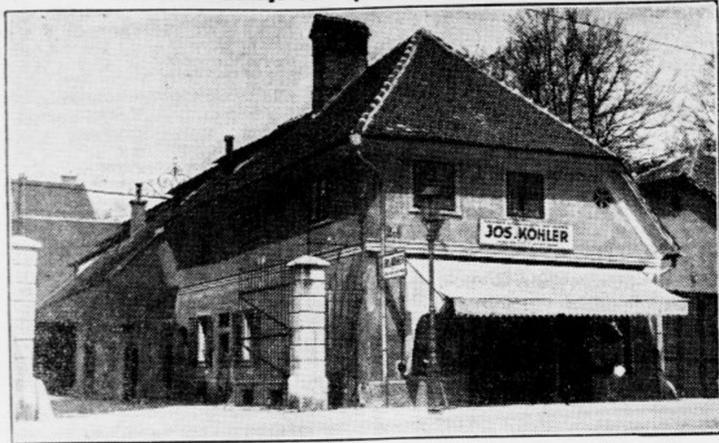
»Kalefluid« se prodaja po lekarnah in drogerijah

Odobrilo ministrtvo socialne politike in narodnega zdravja, S. br. 3500, od 28. marca leta 1932. 4524

Naši kraji in ljudje

Vzroki atentata na Dunajski cesti

Prvo zaslišanje obeh poškodovancev v bolnici

Köhlerjeva trgovina na Dunajski cesti, kjer je Brecejnik izvršil napad

Ljubljana, 27. aprila. Skrajno razburilivi nastop sodarskega mojstra Alojzija Brecejnika, ki se je poslužil samokresa nasproti gospe Rozi Delacordovi in nato proti samemu sebi, je vzbudil v naši javnosti veliko senzacijo. Oba ranjena ležita hudo poškodovana v splošni bolnici. Zaradi težavnega stanja obeh ju seveda še niso mogli podrobneje zaslišati. Doslej je z njima kratko z vsjo potrebno obzornostjo govoril samo policijski podnadzornik Lavrič, ki mu je to bilo od primarja dovoljeno.

Alojzij Brecejnik je povsem mirno izpovedal da, da je bil v službi pri Köhlerju celih 23 let, zadnja leta svoje službe tudi kot poslovodja. Z gospo Rozi Delacordovo, poslovodkinjo in solastnico trdke, pravi, se ni nikoli razumel. Pritoževal se je, da je bil večkrat okragan. Pri Köhlerju se je oglasil vseh dobrih pet let, odkar se je osamosvojil. Vendar pa je ostal s trdke v stikih in je tamkaj celo kupoval razno blago, vendar je navadno pošiljal h Köhlerju svojega vajenca.

Gospa Roza Delacordova je izpovedala, da ji je popolnoma nerazumljivo, zakaj se je Brecejnik odločil k atentatu nanjo. Res je bil Brecejnik dolga leta uslužben pri Köhlerju, a če je kdaj bil vinjen, mu je ona to očitala, kar je v njem vzbudilo mržnjo. Gospa je dalje opisala, kako se je odigral usodni dogodek v trgovini, ko se je v njej pojavil Brecejnik. Sama je bila tedaj v drugem lokalu, kjer je nekaj numeriral. Ko je bil Brecejnik že v trgovini, je prišla k pulu in tedaj je Brecejnik dejal: »Vi, gospa, veste, zakaj ste me dol d'jali.« Tisti trenutek je tudi potegnil samokres in pričel streljati. Na njen krik so prihiteli uslužbenci in sosedje, vendar gospa sama ne ve, kaj se je potem dogajalo. Že čez par minut je bil pred trgovino reševalni avto, ki jo je odpeljal v bolnico.

Brecejnik se je po strelji podal nazaj v svojo delavnico na Gosposvetni cesti, kjer je še menjal nekaj besed s pomočnikom Osredkarjem. Takoj nato si je pogol v prvi dve kroglji.

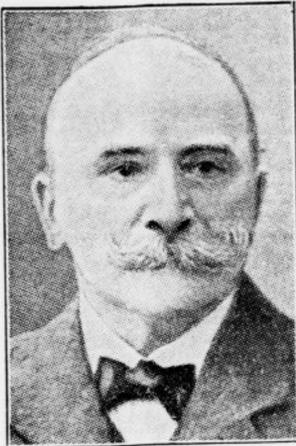
Šef kriminalnega oddelka g. Zajdela je bil iz prostorov trdke Ebspangera, ki pri obledeli sivorumenkasti barvi kože, motnih očeh, slabem počutju, zmanjšani delavni moči, duševni depresiji, težkih sanjah, želodčnih bolečinah pritisku v glavi namišljeni boleznij je pametno, da izpijete nekaj dni zapored vsako jutro na tešče kozarček naravne »Franz Josefovce« grenčice. V zdravniški praksi »Franz Josefovca« voda se radi tega posebno uporablja, ker naglo odstrani vzroke mnogih pojavov bolezni. »Franz Josefovca« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Josip Kuralt †

Ljubljana, 27. aprila

Pred mesecem dni umrliemu bivšemu ravnatelju Ivanu Hrstu je danes sledil v večnosti g. Josip Kuralt, upokojeni nadkontrolor Mestne hranilnice ljubljanske, ki je lani v juniju praznoval 40-letnico svojega odgovornega dela pri tem uglednem denarnem zavodu. Kot nestor med hranilničnimi uradniki je bil živa in pestra kronika iz prvih časov hranilničnega obstoja.

Po rodu je bil iz Zabnice, kjer je v trdni in premožni kmečki hiši dne 5. marca 1859 zagledal luč sveta. Po srednješolskih naukih je le kratko dobo služboval pri de-

želni vladi v Sarajevu, nakar je prišel v službo v Ljubljano. Na vseh položajih je bil mož na svojem mestu, vselej skrbno vnet za prosep in varnost hranilnice, uradniškemu naraščanju pa je bil vsikdar ljubezniv učitelj in tovariš. Zapušča soprogo Josipino, s katero je vzorno vzgojil četrto čvrstih otrok. Sin Lojze, doktor vsega zdravilstva, je ugleden in tudi na dvoru uvaževan zobozdravnik v Beogradu, zdravnica pa je tudi hčerka Mira, dočim je ga. Ida poročena z inženjrom g. Seumigom pod Šmarno goro, ga. Dana pa z g. Jerucem, uradnikom Mestne hranilnice. Pogreb bo v petek ob pol 16. s Cankarjevega nabrežja 1. — Zaslužnemu pokojniku časten spomin, ugledni družini naše iskreno sožalje!

Vsako naročnik „Jutra“ je zavarovan za 10.000 Din!

Jubilej in slovo narodnega duhovnika

sv. Lenart — Osluševci, 27. aprila.

Po 30letnem službovanju v naši fari se je v nedeljo poslovil od nas naš splošno priljubljeni gospod župnik Peter Zdravec, ki je iz zdravstvenih ozirov na lastno prošnjo odšel v zaslužni pokoj na svoje posestvo pri Ormožu. Hvaležni in vedno zvesti farani so mu privedli lepo odhodnico. Nad 60 kolesarjev in več vozov je spremljalo priljubljenega duhovnika na njegovo novo domovanje in ponovno so mu izrazili zahvalo za njegovo delo na cerkvenem, šolskem, gospodarskem in narodnem polju.

Hkratu z njegovo poslovitvijo se je praznoval jubilej 30letnega župnikovanja. Od bor občne cvetkovske je po svojem blagajniku ob odhodu izročil primerno darilo, da se tudi vidno izkaže hvaležnost silovlasemu župniku za ves trud in ljubezen, ki jo je vedno izkazoval vsem brez razlike. Poslavljajoči je bil na svoji vožnji od Osluševcev do Ormoža vsepovedno deležen iskrenih ovacij in presrečnega slovesa, ravno tako pa tudi ljubeznivega sprejema na svojem posestvu. Od srca želimo g. župniku, da svoj pokoj uživa v miru, pa še tu in tam pogleda k svojim nekdanjim faranom. — J. L.

Velik žalni spreved

Ljubljana, 27. aprila.

Popoldne se je zbrala pred mrtvašnico splošna bolnica ogromna množica ljudstva. Prišli so tudi ljudje z dežele in iz mestne okolice. Na mrtvaškem odru je ležal nesrečni g. Ivan Mihelčič, obdan ves od venecv naklonjenih od prijateljev, sorodnikov in mnogih organizacij. Po blagoslovitvi krste so pristopili k vohu mrtvašnice pevci društva »Krkovo-Trnovce«, Obrtniškega društva in »Zvona«, ki so zapeli ganljivo žalostinko »Clovek gleje«.

Razvil se je velik žalni spreved po Zaloški cesti, krenil nato na Jegličovo cesto in naprej proti železniškemu podvozu. Za žalnim praporom so korakali pevci, nosilci venecv, Sokol II s praporom, številni člani v kroju in civilu. Zopet so sledili nosilci venecv, poklonjenih od mestne občine ljubljanske, od Jugoslovskega obrtniškega društva, od hrvaških obrtnikov, Zanatske banke, Osepevalnega društva za Rožno dolino in drugih. Dolga je bila vrsta obrtnikov in predstavnikov raznih korporacij. Zbornico za TOL so zastopali go-

Brezhibna nolt sveža kot popček

ako rabiš dnevno ELIDA CREME de chaque heure

spod Engelbert Franchetti, dr. Pretnar in dr. Kocce, mestno občino župan dr. Dimko Puc z vsemi občinskimi svetniki. V sprevedu pa so bili tudi zelo številni predstavniki magistrata in mnogih uradov. Na Smartinski cesti pri podvozu so zapeli združeni pevci še žalostinko »Blagor mu«, nakar je krenil spreved v prekrasnem sončnem popoldnevu naprej proti sv. Križu, kjer se je toplo poslovil od pokojnika prijatelj in obrtniški tovariš gospod Lovro Pičman. Potem pa so zagrmeli na krsto sveže grude domače zemlje.

Grenčica Hmnyadi Janos je najzanesljivejše in najidealnejše odvajalno sredstvo.

Priprave za veliko glasbeno razstavo

V okviru festivala bo nazorno prikazana zgodovina naše glasbe

V soboto 14. maja ob 11. dopoldne bo otvorjena v veliki dvorani ljubljanske Narodne galerije razstava, katere namen je pokazati razvoj naše glasbe. Razstavo pripravila poseben osek Glasbene Matice, kateremu stoji na čelu odlični glasbeni zgodovinar prof. dr. Josip Mantuan. Razstava bo imela dva glavna oddelka: ljudsko glasbo in umetno glasbo v zgodovinskem razvoju.

Oddelku ljudske glasbe je posvečen v prvi vrsti naš narodni pesni, njenim zbirateljem in zapisovalcem, razstavljene bodo prve zabeležke, dalje narodne pesmi v harmonizaciji in pa zbirke narodnih pesmi, ki so izšle v tisku. Poleg tega tudi vsa narodna glasbila, ki so v rabi med preprostim ljudstvom, pa tudi ponarodela umetna glasbila. Kolikor bo mogoče, bo prikazana narodna glasba tudi v sliki: ples, svatbe, procesije itd. Glavni zbiralci naše narodne pesmi bodo zastopani tudi po porotnih. Sploh so portreti važen del te zgodovinske razstave. Po naročilu odbora G. Matice je naslikal prof. Santel okrog 150 slovenskih glasbenikov različnih dob in ti portreti bodo pri posameznih oddelkih in skupinah vsi razstavljeni.

Drugi del razstave je umetna glasba v zgodovinskem razvoju. Prazgodovina omenja Vasko Sitalo, iz stare dobe je probenih dvoje sporočil iz 5. stoletja, srednji ve kje zabeležen od Ermenrika do dobe Vagantov. Vsi ti zgodovinski podatki so napisani na velikih stenskih tabelah in opremljeni, kolikor je mogoče, tudi s portreti. Nova doba se začne nekako od leta 1450. dalje. Tu opozarjamo predvsem na dobo reformacije in protireformacije, zastopani

bodo na razstavi vsi glavni delavci teh vsepomenjnih časov v sliki in tudi s svojimi tiskanimi deli. Poseben oddelk bo imel najznamenitejši glasbenik takratnega časa Jakob Gallus-Petelin, rojen v Ribnici. Po katoliški dobi pridejo na vrsto cerkvene pesmarice in njihovi sestavljalci, znameniti Cojzov krog in takoj se že tudi vrste skladatelji od Blaža Potočnika dalje do naših klasikov in do najmlajših, najmodernejših. Kolikor je bilo mogoče zbrati, bo zastopan vsak skladatelj s sliko, nekaj značilnimi rokopisi in v nekaterih tiskanimi deli. Posebna važnost se je polagala na glasbo okoli leta 1848., dalje na skladatelje, ki so nastopili po ustanovitvi Glasbene Matice, poseben oddelk pa je posvečen dobi »Novi Akordovci«, ki pomeni preobrat v slovenski glasbi in je za naš nadaljnji razvoj bila preobratna. Ravno tako bo posvečen poseben oddelk našim glasbenim šolam, ki so bile ustanovljene že v 13. stoletju. Kar se tiče šole Glasbene Matice, konservatorija in drugih matičnih šol v Sloveniji, bo njihov razvoj in porast predčen z zanimivimi statističnimi tabelami.

Odsek je prepričan, da se mu bo posrečilo v širših obsevih pokazati prezanjivni razvoj slovenske glasbe v teku stoletij. Glasbena razstava bo otvorjena od otvoritve dalje ves maj, dostopna bo ves dan od 9. do 12. in od 14. do 17. ure. Predvsem opozarjamo nanjo mladino naših osnovnih, srednjih in strokovnih šol. Skupni poseti bodo deležni popusta pri vstopnini, na željo se jim bo pa dalo tudi strokovno vodstvo. Izšel bo tudi razstaveni katalog, ki bo tvoril nekako prvo podlago za slovensko glasbeno zgodovino.

Elitni kino Matica

Telefon 2124

Danes premiera ob 4., 7.¼ in 9.¼ zvečer ob znižanih cenah

Kulturni pregled

Zagrebsko gledališče se zavzema za slovensko dramatiko!

Iz razgovora z ravnateljem zagrebske drame gosp. Bachom.

Zagreb, 26. aprila.

Služba zagrebskega in ljubljanskega gledališča postaja vedno zanimivejši. Ne bo tedaj odveč, če mu posvetim nekoliko besed.

Predvsem moram dvakrat podčrtati, da je zagrebsko gledališče vedno posvečalo največjo pozornost slovenski umetnosti in gledališču. Ne smem pozabiti, da je uprizorilo mnogo dobrih slovenskih dramatskih del, zlasti pa, da je v svojem ansamblu zbiralo najboljše slovenske umetnike (n. pr. Borštnik, Borštnikova, Irma Polak, Hinko Nučič, Vika Podgorška, Marij Šimenc, Josip Rijavec, Josip Križaj in dr.). Zagrebsko gledališče je doslej uprizorilo izmed Cankarjevih dram: »Jakoba Rudo«, »Hlapce«, »Lepo Vido«, ki jo je nastudiral in izvedla dramatska šola, nadalje »Pohujšanje v dolini šentflorjanske« s lastnim ansamblom v slovenskem jeziku, potem »Hlapca Jerneja« in njegovo pravico, mimo tega pa Funkovo »Tekmo« (takisto v slovensčini). Zanimati utegne tudi to, da je zagrebsko gledališče pet let pred slovensko premijero uprizorilo Kraigherjev komad »Skoljak«. Zagrebsko gledališče ima še danes največ slovenskih umetnikov v svojem ansamblu.

Dne 15. maja 1918 je priredilo slavnostno predstavo v spomin 50letnice polaganja temeljnega kamna Narodnega divadla v Pragi, a v korist ustanovitve Slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani. Vse to se je zgodilo pod prvim ravnateljevanjem direktorja Josipa Bacha.

Te informacije, kakor tudi one, ki jih želi g. Ciril Debevec, sem dobil na najkompetentnejšem mestu, v razgovoru z dramatičnim ravnateljem Josipom Bachom. Opozoril sem gosp. ravnatelja na članke v »Jutru«, ki je v njih beseda o zagrebskem gledališču.

šču. Direktor Bach mi je izjavil, da ne bo odgovarjal na članke drugače kot tako, da bo uprizorjal slovenska dramatska dela. Dejstvo je, da prof. Zimbek prevaja Cankarjev komad »Za narodov blagor« in da bo gosp. Kreft režiral ta komad. Po moji avtentični informaciji gre pri tem za tole: Zagrebsko gledališče išče mladega in agilnega režiserja, ki gleda z modernim očesom na dramatske komade. Zaradi tega namerava angažirati omenjenega ljubljanskega režiserja. Dasi je le-ta, kakor je sam izjavil, trenutno prezaposlen in čeprav prof. Zimbek še vedno ni dovršil prevoda — vsaj dramski ravnatelj nima o tem nikakega poročila — zagrebsko gledališče vendarle upa, da bo lahko še v tej sezoni uprizorilo »Za narodov blagor«. Časa je dovolj, a najtrdnjeje volje takisto. Gosp. direktor Bach me je pooblastil, da sporočim slovenskim dramatikom še to-le:

Vrata zagrebskega gledališča so vedno odprta za vsako dobro in reprezentativno slovensko delo. Treba je to delo samo priporočiti in poslati upravi bodisi kot knjigo ali pa v rokopisu. Ziga Hirschler.

Milana Begovića „Brez tretjega“ v mariborskem gledališču

V proslavo 25letnice Begovićevega književnega delovanja je uprizorilo mariborsko gledališče njegovo psihološko dramo »Brez tretjega«. Uprizoritev je bila izredno slavnostna, predstavi je prisostvoval avtor, režija pa je vodil kot gost gosp. B. Stupica. Pred začetkom je spregovoril uvodno besedo gosp. prof. Zimbek, ki je z bibliografsko natančnostjo osvetlil slavilnično književno ustvarjanje in ga razdelil v tri epohe. Delo samo nima posebne literarne vrednosti, Begović je že napisal boljše stvari — toda teatsko je tako spretno skomponirano, da mu ne seže vsa naša vseljiva dramatika do kolen in da spretno avtorju v tej psihološki dramji celo psihologije ni posebno mar.

Občinstvo je nestrno čakalo začetka. Obetala se je senzacionalna režija in razen tega je bila poverjena glavna uloga gostu — gospe Savi Sever — Šerbanović.

Cim se je zastor dvignil, nisem opazil na odru ne igralko ne avtorjevega dela, ves prostor je polnila neizprozna volja režiserja - ideologa, ki je hotel pokazati in dokazati, kaj zna in kako zna. To je bila podoba režije, ki se odpoveduje tlaki tako avtorju kot igralcu in se samoderško vzpenja nad interpreta, nad avtorja in njegovo besedo. Vse, kar je bilo na odru in kar se je na odru godilo, so bile vtelesene besede režiserjeve veroizpovedi, veroizpovedi mladega umetniško čutečega človeka. Sena in govor, kretanja in mimika, vse je izpovedovalo: borbo iluzionizmu kjerkoli in kadarkoli. MaMr ni iluzionizem, to navno posnemanje resničnosti, oni nesrečni pankrt, ki sta ga zaplodila v uri slabosti realizem in naturalizem? Mar ni iluzionizem že leta in leta ubijal duha, mar ne preti dandanašnji, da bo ugonobil celo teater?

O misel, vredna beneškega cekina, tako jasna in enostavna, da bi jo g. režiser na moč zavidal, če bi se mi ne zdelo samo za spoznanje bistroumna miselnega prevara.

In vendar mi moram pri obglavljanju starih malikov ploskati; načelo je brez dvoma pravilno, da ni tako ideološko neizprosnost. Zato v rotarnico z rekviziti lednega realizma: proč z gorostasnimi razglednicami na zaključevni, ki naj predstavljajo božjo natoro, stran s klavirnimi škaltjami, ki jih nam ponuja stara režija kot palače in dvorce, proč z vso zaprašenno romantiko, zlasti pa z onim plesnivim hlebecem siru, ki vešja z blagohotnim pristankom občinstva sedaj za solnce, sedaj za luno. Bravo! To čistene mu ni kaj novega, toda režiser ga je opravil temeljito in z okusom. Prostor je omevil z enostavnimi liki, ki so bili po barvi in obliki hkrati rekvizit in simbol. Toda pri tem ni obstal, tu je prav za prav komaj pričel. Tudi avtorjeva beseda se je morala pokoriti njegovi volji, zato, da ji da v govoru in kretnjah pravega izraza, da se duh oblikuje v idejo, ki naj oznanja vsepovedno njegovo priučitvenost. In če ima tekst preveč realistične krvi, mu jo je treba puščati, da se kot očičen katahumen pripravi na obhajilo.

Režiserji: tudi stariji, tudi on si samo

ugladil trdot prevoda, kar mu je bila dolžnost in zasluga, storil je celo več, kot mu je nalagala dolžnost, črtal je vse realistične odstavke, kar pa je ostalo, je ubral v ritem, ki spominja cankarskega. Tako je pripravil že čisto spiritualnega spokorjenca, v katerem je avtor komaj spoznal kri svoje krvi, na režijo, ki se je sedaj šele pričela.

Obračunal je z iluzionističnim igranjem. Stara režija je ponazarjala čustva z govorom in mimiko, posnemajo in stopenjajo vsakdanjo človeško govorico, primerno sodobnemu okusu. V nasprotju z njim in v spoznanju, da realnega, t. j. realističnega govora na odru prav za prav ni, ker ne bi umetniško učinkoval, je zavrgla novejša režija vso iluzionistično govorico. Glediški govor naj poltenirano odraža čustveno vsebino neke besedne zveze, ponazarjajoč tako idejo nekega govornega odstavka.

Gosp. Stupica pozna prav za prav samo dve legi v svojem skandinavem govoru: prtajeno, ki naj iz nje govori vsa duševna preproščina in zatajevana bol, in visoko lego, izražujočo najhuje bol in strastnost, lomečo se ali naraščajočo s histeričnimi kriki in vriski v diskant.

Novo v tej režiji je tudi to, da se za izražanje čustva rabijo tudi telesni gibi, kretne in hoja. V ta namen, da dobi beseda tudi telesno, prostorno podobo, je razdelil režiser v razne višine, raz katere sta govorila igralka v raznih čustvenih vzponih in upadkih. S takimi in podobnimi pripomočki je skušal že mrki režiser Tairov poživiti matorni teater. Pri Tairovu ni govorila samo pesnika beseda, ki je bila tudi njemu kvantitativno neglignable — govorilo je celo telo in vse je bilo v neprestanem gibanju. Tairovstvo se je moralo končati v akrobatsstvu. Pri Stupici se tega ni treba bati, ker je izrazilo meščanski prekocuh, na moč veruje v formo, v lepoto, ki se je ugotovila in dopolnila v daljni preteklosti. In nekaj je, kar razlikuje režiserja Stupice od njega ruskega vzornika in ga navezuje na domače predanje: Neko človečanstvo, ki se izraža v gorje in drugod. Oprema je lepa, knjiga je izšla v pesnikovi samozaložbi in se narača pri avtorju. Ljubljana, Slomškova 7/II. Stane 20 Din. K tej novi pesniški knjigi se bo moč vrnil, za sedaj je beležimo samo kot kronisti.

Gosp. Stupici moramo priznati okus, resnost in na svoj način dosledno rezoniranje v gledališki umetnosti. On dosledno izpoveduje neko ideologijo, toda tako dosledni ideologiji se pravi v umetnosti manira. V svojem pojmovanju igralske umetnosti sega po primitivnejšem godalu, kot morda sam sluti. Svoj primitivizem nemara tolmači kot prisrčnost, notranjo iskrenost, ali bojim se, da preveč prisoja iluzijski dojemljivosti občinstva.

In navsezadnje, vse, kar je na tem božjem svetu, ima podobo in prisodobno samo v človeku. In ne mora biti drugače v umetnosti, ki je stopnjevano življenje. Ideja, ki ne raste iz predmeta, iz žive rasti, po kateri se vonja, je gola abstrakcija. Ni vsaka prst za vsako cvetico in konstruktivno presajanje po mili volji je stvar poizkusnih cvetličjakov.

Po vsem tem, kar sem že omenil, prav za prav o igralcih ni kaj povedati. Oba sta se voljno vklonila režiserjevi volji. In tako sta mogla pokazati prav malo individualnosti, pokazala sta verno dojemanje režiserjeve ideje. Da je gosp. Skrbineš na to režijo brezpogojno pristal in z radostjo igral, mi je razumljivo, gosp. Skrbineš je zelo intelektualen igralec in mu je ta način prijat.

Bolj nerodno je zastran gospe Sever-Scherbanove. V Mariboru je malodane nepoznana in bi bilo tem bolj želeli, da pokazže, kaj ima iz sebe, kakšna je njena individualna igralska nota. To pa je po tem nastopu težko ugotoviti. Tu pa tam je tudi v tej režiji pokazala svoj gledališki okus, toda premalo, da bi se dalo kaj obveznega trdit. Zakaj, tako dosledno izvedena in nadzirana režija ima nekaj podobnosti z dreusor, in desurene namen in posledica je, da se zatirajo naravni instinkti. V. K.

Miss Barnay, asistentka Barbara Gould

slomite čudotvornice za nego štirih desetletij ženske lepote, prispe danes za štiri dni v Ljubljano in bo sprejemala v demonstracijskih prostorih

**DROGERIJE GREGORIČ, LJUBLJANA,
Prešernova ulica 5-I.**

(vhod skozi vežo), dne 29. aprila ter 2. in 3. maja vselej od 10. do 13. in od 16. do 19. ure, le soboto 30. t. m. pa od 10. do 13. in 14. do 16. ure. Posvetovanje brezovno in brezplačno, vstop prost! 5063

Domače vesti

Novinarska fakulteta v Pragi. Po vzoru glasovite pariške »Ecole libre des sciences politiques et économiques« se v Pragi letos osnuje podoben znanstveni inštitut. Češko-slovaško prosvetno ministrstvo je za svobodno šolo političnih znanosti v Pragi že izdelalo za ta zavod obširen statut, po katerem se fakulteta osnuje s 1. oktobrom 1932. Študij bo trajal dve leti. Predavanja se bodo vršila v češkoslovaškem jeziku, a posamezna predavanja in seminarji se bodo lahko vršili tudi v nemškem ali kakem drugem jeziku. Za člane profesorskega zbora bodo imenovani profesorji in docenti visokih šol, strokovnjaki, praktični politiki in novinarji.

Zaključek šole za rezervne oficirje. V Sarajevu je bil preteklo nedeljo vzrok kadrovske rok za dijake, ki so letos služili v sarajevski šoli za rezervne pehotne in artiljerijske oficirje. Tisočpetsto dijakov-redovnih je napredovalo v čin rezervnih dijakov-podnadzorikov, s 1. majem pa bodo napredovali v čin rezervnih nadzorikov. V soboto se je vršil poslovilni obred, katerega se je med drugimi udeležil tudi predsednik izpraševalne komisije za rezervne oficirje podpolkovnik Milorad Maksimović. V nedeljo popoldne so dijaki-podnadzorniki odpotovali domov. Na kolodvor jih je spremljal vojaška godba.

Izpremembe v državnih službi. Naslednji podnadzornik agentov 2. razreda 10. položaja so pomaknjeni v 1. razred 10. položaja skupine: Jožep Grobin pri predstojništvu mestne policije v Mariboru, Josip Hauptman in Pavel Horvat pri upravi policije v Ljubljani. Arhivski uradnik Lavoslav Lipuš pri predstojništvu mestne policije v Mariboru je iz 9. položaja skupine pomaknjen v 8. skupino, arhivski uradnik Franc Fendri pri sreskem načelstvu v Šmarju pri Jelšah je po potrebi službe premeščen k sreskemu načelstvu v Gornjem gradu.

Izpremembe v banovinski službi. Z odlokom banske uprave dravske banovine sta imenovana: magister farmacije Viktor Stranec za bolnišničnega lekarnarja pri splošni bolnici v Mariboru, France Šmrkne pa za banovinskega uradniškega pripravnika pri sreskem mestnem odboru v Brezicah, kjer bo vršil posle tajnika sreskega cestnega odbora. Banovinski služitelj Ivan Vodusek pri sreskem načelstvu v Mariboru je premeščen k državnemu gozdarski šoli v Mariboru.

Službeni list dravske banovine objavlja v 33. letošnji številki: Zakon o zaščiti kmetov; zakon o pooblaščenju za nemudno uporabo mednarodnih pogodb in sporazumov, zakon o pomorskih trgovinskih akademijah, zakon o izpremembah in dopolnitvah zakona o državnih trosarini, uredbi o draginskih dokladah provizioniranih poštnih služiteljev, njih vdov in sirot; izpremembe v dopolnitvah pravilnika o cenzuri filmov; pojasnilo o prepovedi izvoza orehovitih debel; odlok o izdajanju potrdil inozemskim delavcem; razglas o izpremembi tarife za uporabo občinskega mostu čez Savo in Krko pri Brezicah ter objave banske uprave o pobiranju občinskih trosarin v letu 1932.

Novi grobovi. Umrla je gospa Ela Gromova, učiteljica v Babnem polju. Pokopnino bodo prepeljali iz Ljubljane v Novo mesto, kjer se bo vršil pogreb danes ob 16. — Na Vodovodni cesti 28. v Ljubljani.

Zvočni kino Ideal

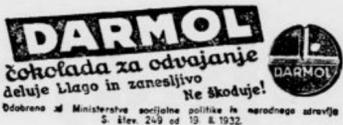
Samo še danes vesela opereta »Zena za eno noč«

Noč na rivijeri

Walter Janssen — Paul Morgan
4., 7. in 9. zvečer: Petje, smeh, zabava

Vremensko poročilo

Meteorološka zbornica v Ljubljani
Številke za označbo kraja pomenijo:
1. čas opazovanja, 2. stanje barometra
3. smer in brzina vetra 5 oblakost 1-10
4. temperatura 4. relativna vlažnost %
5. vrsta padavine 6. padavine v mm
Temperatura: prve številke pomenijo navpično, druge horizontalno.
27. aprila
Ljubljana 7, 761.4, 6.8, 34, NE1, 0.6, —, —;
Ljubljana 14, 759.2, 17.2, 36, NW2, 0.7, —;
Maribor 7, 760.6, 6.0, 30, mirno, jasno, —, —;
Zagreb 7, 761.3, 8.0, 30, SE2, 0.7, —;
Beograd 7, 761.6, 12.0, 60, mirno, jasno, —, —;
Sarajevo 7, 762.7, 7.0, 70, mirno, jasno, —, —;
Skopje 7, 763.3, 7.0, 80, mirno, jasno, —, —;
Kumbar 7, 761.2, 11.0, 90, mirno, 0.7, —, —;
Split 7, 761.4, 12.0, 90, mirno, 0.5, —, —;
Rab 7, 762.4, 9.0, 60, ESE2, 0.2, —, —.
Temperatura: Ljubljana 17.2, 6.0; Maribor 14.4, 4.0; Zagreb 17.0, 7.0; Beograd 13.0, 6.0; Sarajevo 11.0, 3.0; Skopje 6.0, 8.0; Kumbar —, 10.0; Split 13.0, 0.0; Rab —, 9.0.
Sonce vzhaja ob 4.58, zahaja ob 18.59.
Luna vzhaja ob 1.54, zahaja ob 10.12.

čokolada za odvajanje
deluje blago in zanesljivo
Ne škoduje!

nil v stegno, dočim je Andrej Simončič zastražil vrata. Plačilo za tako junaštvo bo dalo sodišče.

Mocno kajenje povzroča na zobeh rumeno, rjavo in črno prevlako in je zaradi tega kačilec neobhodno potrebna redna dnevna nega zob z Odolovo pasto, ki čisti zobovje pri tem pa ne poškoduje zobne sklenine. S svojo obliko koloidnih sestavin odstranjuje Odol vsako nesnago in tudi neprijeten vonj, ki je posledica kajenja in ostankov od raznih jedi. Odolova pasta temeljito osuši zobovje ter daje prijeten in čist duh.

Hipek, higienska posoda za kruh in pecivo v gostilnah in javnih lokalih, se naroča pri Dergancu, Gerbičeva ulica 7.
Priljubljeno termalno kopalnišče s plavalnico v Rimskih Toplicah bo otvorjeno 1. maja.
Oblike in klobuke kemično čistil, barva plistra in lika tovarna JOS. REICH.

Iz Ljubljane

Rdeči križ za prihodnjo zimo. Splošna gospodarska kriza utegne s prihodnjo zimo postati za veliko število revnih in brezposelnih ljudi v Ljubljani katastrofalna. Zato je krajevni odbor Rdečega križa v Ljubljani že sedaj zapolnil razsežno socialno akcijo, ki naj omogoči, da dobi ob začetku prihodnje zime kolikor mogoče velike število revnih in brezposelnih prebivalcev našega mesta v dar sicer že nošeno, vendar pa še dobro obleko, obutev in perilo za odrasle, kakor tudi za otroke. Kdor dobi po pošti danes ali jutri dopisnico Rdečega križa ljubljanskega, na jo pazno prebere, potem pa dobro spravi. Iz razglasil, ki bodo sledila, bo postalo jasno, da more pri tej akciji sodelovati vsakdo, ne da bi bil oškodovan na svojem imetju, tudi če je prav skromno, ali na svojem dragocenem času.

Prirodnoznanstvena sekcija Muzejskega društva ima v petek 29. t. m. svoj sedmi redni sestanek, na katerem bo predaval dr. docent dr. Pavel Grošelj o Darwinovem nauku v luči sodobnosti. Predavanje se bo vršilo v predavalnici Mineraloškega inštituta na univerzi ob 18. K tej priložnosti ob priliki 50 letnice Darwinove smrti so v ljudno vabljene ne samo društveni člani, temveč sploh vsi, ki se za stvar zanimajo. Vstop prost.

Reprezentativni koncert zagrebške učiteljske zbornice. V ponedeljek nastop 46 članov moškega zbora pod vodstvom skladatelja Borisa Papandopula. Izvajajo jugoslovenski zborovski program, na katerem so zastopani skladatelji Ljubljane, Zagreba in Beograda od najstarejših do najmlajših. Spored nam kaže 100 letno dobo naše zborovske glasbe, seveda kolikor je to mogoče v okviru enega samega koncerta. Po večini so skoro vse skladbe nove za Ljubljano in zato tem bolj interesantne. Obisk koncerta najtopleje priporočamo. Seveda in stožiča so v predprodaji v Matici knjižarni.

Dvoje src v 3/4 taktu. To popularno filmsko opereto z Willy Forstom, Oskarjem Karlweisom, Paulom Morganom, Walter Janssenom, Szöke Szakallom in Gretl Theimer predvaja kot svojo prihodnjo filmsko matinejo ZKD od petka naprej v Elinem kinu Matic. Na splošno željo občinstva po najrazličnejših krajih si je zagrebška filmska izposojevalnica nabavila novo kopijo tega uspelega filma in to kopijo bo predvajala ZKD na svojih matinejah v petek in soboto ob 8.30 pop., v nedeljo ob 11. dop. Prijateljem tega krasnega filma bo z njim nedvomno ustreženo.

Snažilno volno

5059 belo in barvasto
zajamčeno domači izdelak, dobavlja od 5 kg dalje

OBNOVA d. d.

Zagreb 3, Magacinska c. 21

SLADOLED

Izbranih arom strokovnjaka svetovnega slovesa, češkega rojaka Františka Štepanek, ki se je kot tak udeleževal v Parizu, Pragi, Dunaju, Rimu, Gardskem jezeru, Benetkah, Opatiji itd., dobite v AUTOMAT BUIFFETU »DAJ-DAM«; ko bodo predpriprave končane, servirali poleg običajnega sladoleda tudi coupes, bombe, soufflé, sorbete, navadne in ameriške pijače, ter izvrševali po naročilu razne Parfaits in druge sladoledne specialitete za domače in slavnostne prilike. 5042

Radi svetovne krize znižane cene.
Radioemanacijsko termalno kopalnišče
DOLENJSKE TOPLICE
Ozdravi sigurno revmatizem, išias, ženske bolezni itd. Sezona od 1. maja do 30. septembra. Hrana, kopal in stanovanje v kopalniškem domu. Din 50 dnevno. Postaja: Straža-Toplice. Zahtevajte brezplačno prospekte. 186

Gagelnova SEMENA so najboljša!

Trilysin pomaga zares:

Trilysin očisti lase od prhljaja,

Trilysin zaustavlja izpadanje las,

Trilysin vpliva ugodno na porast las!

Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah in boljših brivskih salonih. Cena: velika steklenica Din 75, mala steklenica Din 42. — Brošuro o preparatu vam pošlje na zahtevo brezplačno: Mr. Ph. Jošip Hoffmann, Zagreb, Mošinskega 5.

III. Interna vaja gojencev državnega konservatorija bo danes ob 6. pop. v dvorani Filharmonične družbe. Nastopijo gojenci solopevskega oddelka ravnatelja Hubada in prof. Poedraspergove, klavirskega oddelka prof. Janka Ravnika. Vokalnega oddelka prof. Jana Slaisa in instrumentalnega oddelka g. Slavka Korošca. Začetek točno ob 6. Ravnateljstvo vabi starše in znance gojencev ter prijatelje konservatorija, da posetijo to produkcijo. Vstop prost proti programu, ki velja 2 Din ter se dobi pol ure pred pričetkom v isti poslojia Filharmonične družbe.

Velikonočni obredi v pravoslavni kapeli sv. Nikolaja. Srbski pravoslavni parohijski urad sporoča svojim vernikom spored velikonočnih cerkvenih obredov: Na veliki četrtek 28. t. m. se začne sv. liturgija (sv. maša) ob 13. uri; večerna molitev (bdenje) z branjem dvanajstih evangelijev (o trpljenju Jezusa) ob 18. uri. Na veliki petek 29. t. m. ob 10. dopoldne se bodo služili »carski časovje ob 15. uri pa se začne velika večerna molitev z polžitvijo plaščice. Na veliko soboto 30. t. m. ob 5. zjutraj se bo vršila jutranja molitev s stacijami (jok Matere božje), ob 13. uri sv. liturgija obenem z večerno molitvijo. Na praznik vstajenje (vaskresenje Jezusa) v nedeljo 1. maja velikonočna jutranja molitev s procesijo (litija) ob 4. uri zjutraj, sv. liturgija ob 10. uri dopoldne. Za one, ki žele na velikonočno sv. liturgijo sprejeti sv. obhajilo se bo vršila spoved pred sv. liturgijo. Na velikonočni ponedeljek se začne jutranja molitev ob 6. uri zjutraj, sv. liturgija ob 10. uri dopoldne, večerna molitev pa ob 17. uri. Na velikonočni torek se bo sv. liturgija vršila v samotarju na Golniaku.

Srbska pravoslavna cerkevna občina opozarja svoje člane (člani so vsi pravoslavni verniki, ki so nastanjeni v Ljubljani najmanj šest tednov), da si ogledajo volilni seznam za volitve cerkveno-občinskega sveta. Seznam bo javno razglašeno v pisarni parohijskega urada (vojašnica vojvode Mišiča). Vsak parohijan ima pravico napraviti svoje pripombe zoper volilni imenik ali zoper posamezne volilce v njem. Vse pripombe (reklamacije) je treba še danes pisмено oddati časni komisiji. Člani, ki do danes ne plačajo cerkveno-občinske dajatve (prirez) za preteklo leto ali ki dolgujejo za prejšnja leta, ne bodo imeli volilne pravice in se bodo črtali iz volilnega seznama. Vsa potrebna pojasnila se dobe v pisarni parohijskega urada.

Plesni večer Katje Delakove. Javili smo že, da priredi plesna umetnica Katja Delakova v ponedeljek ob 20. plesni večer v ljubljanski operi. O plesalci, ki nastopi v Ljubljani tokrat prvič s samostojnim večerom, je napisal dunajski komponist Albert Neufeld naslednjo zanimivo izjavo: Katje Polak (Katja Delakova) je ena onih redkih umetnic, katerih program ni sestavljen le iz par odličnih plesov, ki bi blesteli iz vrste povprečnega sporeda. Plesalka je umetnica, vsak njen ples je umetnina zase, natisi bo to Beethovenova »Zajna korčičica« ali pa Musorgskega poskočni »Gopak«. Spored plesnega večera je pester in nad vse zanimiv. Na klavirju spremlja plesalko konservatorist Marijan Lipovšek. Za ta večer veljajo znižane operne cene. Vstopnice se že dobe pri gledališki blagajni v operi.

Spored akademije Pomladka Rdečega križa državne klasične gimnazije: O. Zupančič: »Naša beseda, Recitira L. Lenček, 2) Sattner: »Nazaj v planinski raj, Oevrlik: »Igra kolo«, izvaja mešani zbor pod vodstvom prof. E. Adamčiča. O. Zupančič: »Razgovor recitira Mitja Gorec in Zlatica Hribarjeva. Bach: »Arie«, »Tartinije Varijacije na Corelljevem tema. Igra na violino Prevorsek Uroš, pri klavirju: Lipovšek Marijan. Čančič: »Stara lubezen, Dev: »Flosarske. Poje oktet. J. Cankar: »Kralj Matjaž« (Recitacija). Adamčič: »Za ploto, Marolt: »Vigred približa se. Poje oktet. M. Skerbinšek: »Rožec« (dramat. prizorek). Izvajajo Mitja Gorec, Zlatica Hribar in Vagaja. St. Mokranjac: »Kosovske pesmi« (Rukovet II). Mešani zbor pod vodstvom prof. E. Adamčiča. Akademija bo v umenski dvorani jutri ob 20. ter obisk toplo pripravljamo. Vstopnice od 20 Din navzdol so v predprodaji v Matici knjižarni.

O sobotni arhitekturi bo predaval na družabnem večeru Trgovskega društva »Merkurja« v Ljubljani drevi ob pol 21. v restavraciji »Zvezdic arhitekt« Josip Costaparija. Predavatelj je odličan strokovnjak in njegovo predavanje o tako aktualnem predmetu vzbuja veliko pozornost v naši javnosti. Vstop je brezplačen, gostje dobro došli.

Zbirke Narodnega muzeja bodo od 1. maja dalje odprte za splošno, brezplačno poset vsako nedeljo od 10. do 12. dopoldne. Vhod z Biškovcove ceste. Obiskovalcem je pri vratarju na razpolago novi muzejski, obilno ilustrirani »Vodnik« (185 strani, cena 15 Din).

Sokolsko društvo Ljubljana IV nanažnja svojemu članstvu, da je preminil brat Anton Roš, sodni uradnik v poklju. Pozivamo članstvo, da se udeleži pogreba v petek 29. t. m. ob pol 6. uri popoldne iz hiše žalosti za Gradom št. 1. Obleka civilna z znakom.
Gospojno društvo krščanske ljubezni sv. Vinc. Pavel bo imelo ob 50 letnici svojega obstoja redni občni zbor v ponedeljek 2. maja ob pol deseturi dopoldne v društvenih prostorih na Poljanski cesti št. 16. Odbor vlijudno vabi vse člane, dobrotnike in prijatelje.
JAD Triglav. Kl. članski sestanek bo danes ob 20. v Kazini 1. nadstr. Razgovor in debata o aktualnih društvenih problemih.

JAK, sekcija Ljubljana, sklicuje izredno sejo za petek 29. t. m. ob 20. v društvenem lokal. Pozivamo vse člane upravnega odbora, da se seje gotovo in točno udeležijo.

Zveza ruskih oficirjev je izročila naš upravi 100 Din kot prispevek za pomoč nezaposlenim na Jesenskah in v Ljubljani. Srčna hvala!

Telesno-kulturno društvo Atena sporoča, da priredi 4., 5. in 6. maja »Zvezdic razstavo pod naslovom »Kakteje in steklo«. Prosimo ponovno vse one, ki bi imeli kaj primernega, zanimivega stekla ali lepih kaktjev, katere bi bili pripravljeno posoditi za razstavo. Da javijo svoj naslov ali se osebno zglase v pisarni Atene, Dunajska cesta 1, a-II.

Tečaj Zenskega pokreta. Danes bo g. dr. A. Gosar nadaljeval svoje predavanje o socialno-političnem tečaju Zenskega pokreta (Selenburgova 7-II). Pričetek ob 18.

Dramska družina Narodno strokovne zveze uprizori v soboto v dvorani Delavske zbornice Turgenjevo dramo »Tuj krube. Opozarjamo, da je vstopnina izredno nizka, tako da bo omogočen obisk tudi najrevnejšim slojem.

Delavsko prosvetno in podporno društvo »Tabor«. Drevi ob 20. bo redni članski sestanek. G. prof. dr. Mihelak bo nadaljeval svoje predavanje o gospodarski krizi in bo orisal brezposelnost v Jugoslaviji. K sestanku in predavanju vabimo vse naše delavce in prijatelje!

Društvo ljubiteljev ptičarjev v Ljubljani vabi člane in ostale zainteresirane na pomladno vzrejno tekmo ptičarjev, ki bo v nedeljo 1. maja v lovišču Mostah in pri Devici Mariji v Polju. Zbirališče in ocenitev bo ob 7. zjutraj na dvorišču Mikloškega hotela, kjer se bo razglasila tudi tekma in se bodo razdelila darila.

Motoklub »Ljubljana« poziva članstvo, da se sigurno udeležijo običnega zbora, ki bo v petek 29. t. m. ob 20. v klubskih prostorih Mikloškega hotela.

Resnica o ponarejenih stotakih. Od strani poljske uprave kakor tudi podružnice Narodne banke smo neprenehno na ugotovitve, da se je v Ljubljani našel en sam ponarejen stotak, ki pa je še zelo obrabljen in gotovo izvira še iz tiste ponarejalske atere na Hrvaškem, zaradi katere so bili kmalov že obsojeni. Doslej hranjen od bogve koga je pač prišel zdaj v obtož in v last ljubljanske podružnice Narodne banke. O kakih novih ponarejenih stotakih ni govora.

Priporočilo izletnikom. Predčerašnjim popoldne je nemadoma pričelo gorati v šišenskem gozdu nad Vodnikovo cesto. Vnela se je suha strelja v parceli Vignenca Gorška in Jakoba Peharja. Pogostili so omenjeni stanovanici in gasilcem ni bilo treba stopiti v akcijo. Kako je ogenj nastal, ni ugotovljeno, sodijo pa, da bo takih gozdnih požarov zdaj na pomlad in poleti še več, kajti neprireditnih kadilcev, ki se sprehajajo v gozdu in okrog odmetavajo cigaretno osmrke v mah, nikoli ne zmanjka. Priporočamo izletnikom in piknikarjem vsaj potrebno previdnost s gorječimi cigaretami in ogorči.

V posesti tujeja perla. Na Sv. Petra cesti je sročal stražnik 21 letnega Miha Karža, bivšega čevljarkega pomočnika brez stalnega bivališča, ki je nosil pod pazduho večji zavoj. Ker je stražnik Karža že poznal kot prijatelja tuje lastnine, ga je seveda nastavl in ga pobral, kajnost v zavoju. Karža pa mu ni mogel dati popolnega odgovora, zaradi česar ga je stražnik odvedel na policijsko uprabo, kjer so našli v zavoju več komadov oprane perla. Miško je skušal lagati, da so mu perlo podarili ljubja. Izgovor pa je bil jalov. Prav tedaj, ko so Karža zasliševali, je prispela petljava, da je bila izvršena večja tatvina perla v Vesovi ulici 10. Tatniški mladenič, ki je bil še nekaletnik, kaznovan, je seveda potem gladko priznal, da je perlo v vrednosti 400 Din ukradel go Fani Fabičević, kjer je prej moloval za večerjo in so tudi dobil. Nehvaležnika so izročili sodišču.

Iz Maribora

Priznanje mariborskemu strokovnjaku. Tajnika štajerske gostilnišarske zveze g. Antona Petelina, je povabilo združenje hotelirske zveze v Parizu, naj se udeleži petega svetovnega hotelirskega kongresa, ki bo letos v Monakovem. V tem združenju je včlanjenih 29 držav z vseh kontinentov. G. Petelin se bo častnemu povabilu odzval.

Ljudska univerza. S posebnim ozirno na lansko pariško razstavo predava (v francosčini) jutri ob 20. univerzitetni profesor dr. R. Warnier iz Zagreba o civilizaciji francoskih kolonialnih narodov. Njegovo predavanje ponazarja 80 skiptičnih slik in 10 gramofonskih plošč tolmач glasbo Sudana, Madagaskarja, Indokine, Maroka itd. Zaradi tega se more pričakovati predavanje tudi onim, ki ne razumejo francosčine.

Učiteljice osnovnih in meščanskih šol ponovno opozarjamo na važen sestanek, ki bo danes ob 17. v glasnih sobi II. dekliške meščanske šole v Cankarjevi ulici (vhod skozi dvorišče). Pogovor o tekočih zadevah učiteljic. — Jela Levstik.

Dijaštvo se opozarja, da za Haydnovo proslavo 3. in 4. maja ne bo javnih generalnih vaj, ker je vstopnina za dijaštvo za ta dva koncerta, ki se priredita v korist poplavljenec, itak le 2 Din. Predprodaja vstopnic pri Brišnik, Knjižarna sv. Cirila in Höfer ter na dan koncertov pri večerni blagajni.

Znižanje cen v kočah SPD. Podružnice SPD Ruše, Maribor, Konjice in Mežica so znižale prenočitno v svojih kočah za člane od 15 na 10 Din za eno noč. Za redne večnih neredov dijaštva v kočah pa se ukinjajo vse dijaške ugodnosti in se bo ta sklep strogo izvajal. Za bodočo sezono so tudi ostale cene znižane do skrajnosti, tako da bo letos kljub težkim denarnim razmeram omogočen obisk kot prav vsakomur. Za bodočo zimsko sezono pa se bo uvedla v vseh kočah enaka cena za smuče tečaje, da med kočami ne bo konkurence.

Pred malim senatom se je zagovarjal večeraj mladi zidar Jakob Klemenčič od Slov. Tomaža v Slov. Goricah. Na zatožno klop sta spravila 22-letnega mladeniča šmarcna in nož. Neke noči meseca marca je obtoženec — pijanosti in prepiru zabo del z žepnim nožem svojega tovariša, po-

posredniška siva Ivana Matcena, ki je kmalu nato podlegel nevarnim poškodbam. Klemenčič je bil obsojen na 6 in pol leta težke ječe in trajno izgubo državljanjskih pravic.

4. — Tatvina motornega kolesa. Mariborska policija je bila telefonično obveščena o tatvini motornega kolesa v Slovenjgradcu. Izpred tamošnjega Sokolskega doma je nekdo v torek popoldne odpedaljal trgovcu Vinku Puncerju skoro novo motorno kolo znamke »Triumph«, črna pleskano, vredno 33.000 Din z evidenčno številko 2-1964.

Iz Celja

6. — V nedeljo ugodne zveze v Šmarju. V nedeljo popoldne bo v Šmarju pri Jelšah slovesna otvoritev vinske razstave in vinskega sejma, ki bosta trajala 3 dni. Prijavilo se je 205 razstavljalcev s 300 vzorci raznovrstnih vin v skupni množini okrog 4500 hl. Ker bo izbira vsakovrstnih vin zelo velika, bo gotovo tudi dotok interesentov izdaten. Preskrbljeno je za ugodne prometne zveze in bo vozil v nedeljo ob pol 9. iz Rogatca ob zagrebškega vlaka avtobus skozi Rogaško Slatino v Šmarje in crkvo z Grobelnega od dopoldanskega mariborskega in ljubljanskega vlaka. Iz Celja bo vozil na razstavo poseben avtobus z odhodom iz Celja ob 14. in s povratkom iz Šmarja ob 19., tako da bodo imeli potniki proti Mariboru in v Savinjsko dolino ugodno železniško zvezo.

7. — Uradni dan Zbornice za TOI bo v torek 3. maja ob 8. do 12. v pisarni mestnega gremija trgovcev v Razlagovi ulici 8.

8. — Prva razprava o avtobušni katastrofi v Levcu. V Celju kako, tudi v vsej Savinjski dolini vlada veliko zanimanje za razpravo proti soferju Francu Bučarju, ki je vodil usodni celjski mestni avtobus lani 9. decembra ob priliki strašne levške katastrofe. Razprava se bo vršila v sredo 11. maja pred kazenskim senatom celjskega okrožnega sodišča.

9. — Neznano kam je izginil že v nedeljo 10. t. m. 54-letni bivši mlinar Ivan Gorišek iz Čreta pri Celju. Bil je obložen v delavno obleko. Domači sumijo, da je padel v vodo in utonil. Če bi kdo kaj vedel o njem, naj to sporoči rodbini Ernjčevi, Cret, p. Teharje pri Celju.

10. — Mestni kino bo predvajal drevi ob pol 21. poslednji kulturni zvočni film »Borba za Mandžurijo«.

Iz Trbovelj

11. — Nadzorovanje rudnika. Te dni se mudita v revirjih TPD upravna svetnika TPD in sicer podpredsednik G. Jullerand in g. Garnier. Nadzorujeta vse obrate. Dobro bi bilo, da bi se gospoda malo pozanimala tudi za delavske prilike.

12. — Kirschlagerjev most čez Savo. Svoj čas sta dobili občini Trbovlje in St. Jurij naloga, da odkupita od Kirschlagerjevih dedičev most, ki veže pri Trbovljah štajerski in kranjski del dravske banovine. Ker nima občina na tem mostu prav nobenega interesa, se je proti temu pritožila in je banška uprava sedaj pritožbo rešila v prilogo občine.

Gospodarstvo

Skrivanje denarja — gospodarski zločin

Od lanske jeseni sem opažamo v denarnem poslovanju vzemirjenje, ki je nastopilo posebno v septembru, ko je evropska kreditna kriza z ukinjenjem zlatega standarda v Angliji dosegla svoj vrhunec.

Nervoznost, ki se je lani polastila predvsem vlagateljev, si moramo tolmačiti v prvi vrsti kot odsev velikih sprememb na zunanjih kreditnih tržiščih. Ta nervoznost je v letošnjem letu sicer polegla, vendar še ni povsem prestala. Brezvesneži so nadalje na delu in plašilo še vedno zbežano ljudstvo z najrazličnejšimi tartarskimi vestmi, nerazsodni del naše javnosti pa tem vestem tudi pogosto naseda. Tu ti kdo zašepeta v uho, da se bliža nova inflacija, kakor je bila med vojno in po vojni, kdo drugi ti zopet zatrjuje, da so naši denarni zavodi na robu propada, krožijo pa tudi zlobne govornice, da so vodilne osebnosti domaših denarnih zavodov spravile ogromne milijone v Švico in podobno.

Kdor takim vestem naseda, temu ni mogoče pomagati. Zatrjuje mu v pomirjenje, da je naš dinar čvrst, da so naši denarni zavodi zdravi ali slabi; on ti v svoji nezaupljivosti in v svojem trepetu za težko pridobljeno imetje ne bo tako zlepa verjel. Če mu pa dokazuješ, kako škodljivo je njegovo početje za splošnost, ti bo to morda priznal, toda ravnal se ne bo po tem in bo le tišje naprej raznašal neumne govornice. Takih malodušnežev je pri nas sicer malo, kajti ogromna večina našega ljudstva je od jeseni sem pokazala dovolj preudarnosti in razsodnosti, toda stvar je tudi v tem primeru škodljiva, če samo redki posamezniki verjamejo tartarskim vestem, ki se vedno znova raznašajo. Mnogi so se že iztreznili, ko so videli, da ni onih velikih presenečenj in onih polomov in katastrof, ki so jih mnogi obetali v septembru.

Nezaupljivost in nerazsodnost v sedanjih gospodarskih krizi ni morda samo slovenska specialiteta. Tudi v drugih državah se je lani v jeseni razvila slična psihoza. Celo v Franciji, ki je od svetovne gospodarske krize najmanj prizadeta, ki ima ogromne zlate zaklade in kjer ne vedo, kam z denarjem, so ljudje poskrili v skrinje in zimnice milijarde frankov. Zakaj? To si ni znal nihče prav raztolmačiti. Bojazljivci misli, da mora v današnjih kritičnih časih kaj storiti za sigurnost svojega imetja in v svoji preprosti miselnosti ne ve nič drugega, kakor da denar poskrije. Mnogi francoski rentniki so lani ob koncu leta pri najnižjih kurzijah takorekoč za vsako ceno prodali svoje papirje, samo da dobe gotovino in jo poskrijejo. Ko ni bilo pričakovanih velikih stvari in ko so posamezniki spoznali škodo, ki so trpeli zaradi izžubelih obresti, so zopet

vah, in sicer zaradi tega, ker je skoro popoln zastoj industrijskega izvoza povzročil propast številnih industrijskih podjetij, zlasti onih, ki so bila v večji meri navezana na izvoz. Polom industrijskih podjetij pa so potegnili s seboj v vrtnice tudi denarne zavode. Ker pri nas nimamo pomembnejše izvozne industrije in ker naša domača industrija, navezana na domači zaščitni konzum, zaradi krize ne trpi v toliki meri, kakor ona industrija, ki je navezana na izvoz, je povsem napačno pričakovanje, da mora po nekaki analogiji priti do enakih polomov tudi pri nas.

Naši denarni zavodi so tudi sedaj v krizi ohranili zdrave osnove. Izgub imelo, če izvajamo vsakoletne normalne odpise dubioz, zato ne morejo biti pasivni. Pokazali pa so tudi veliko likvidnost s tem, da so izplačali milijonske vsote hranilnih vlog. Samo Prva hrvaška štedilnica je izplačala vlog 800 milijonov. Za svojo previdnost pri nalaganju sredstev so morale naše banke še pred dobrih letom marsikaj preslišati, ko so se čuli povprek očitki o nezaposlenih milijardah, ki so ležale pri bankah. Če takrat banke ne bi vztrajale pri svoji likviditetni politiki, bi bil danes položaj zares težaven.

Pravega nezaupanja proti denarnim zavodom dejansko tudi ni opažati in do dviganja hranilnih vlog je prišlo bolj iz zbežanosti, kakor iz nezaupanja. Videč, da se kreditne razmere v Evropi naglo postrujejo niso vlagatelji v svoji nervoznosti, nerazsodnosti in zbežanosti vedeli, kaj bi počeli, in sledeč bolj preprostemu instinktu, so pričeli dvigniti vloge. Če si vprašal, vlagatelja, zakaj je dvignil vlogo, ti ni vedel navesti nobenega pravega razloga. To nenadno dviganje je šele dovelo denarne zavode v neugoden položaj, pozneje, pa so se težave prenesele na vse gospodarstvo. Da nezaupanje ni bilo povod dviganju, nam potrjuje tudi okolnost, da vlagatelji niso mnogo preudarjali, ali je zavod, kjer imajo naložen denar, dober ali slab, dvigali so kar povprek, tako pri populirno varnih zavodih, kakor tudi pri ostalih.

Od zopetne pritegnitve tesauriranega denarja v gospodarski obtok je v znanji mero odvisno tudi ozdravljenje naših gospodarskih razmer. Zato moramo skušati, da z vsemi razpoložljivimi sredstvi privedemo zopet v gospodarsko življenje ogromne vsote poskritega denarja. V splošnem narodnem in gospodarskem interesu ne zahtevamo nikakih žrtv od onih, ki skrivajo gotovino. Zahtevamo le, da ravnajo po

Varujte svojo steklenino in porcelan,

uporabljajte VIM

Z malo Vima na mokri krpi boste očistili hitro, blesteče svetlo in okusno čisto steklo in porcelan. Vim je popolni prašek, kateri nesnage ne ostrga, temveč jo razkroji in je dober tako za vsa težja kakor tudi za lažja čiščenja v hiži in kuhinji.

VIM čisti vse

za maj 31.875, za julij 35.125, za september 37.625; rž: za maj 40.625, za julij 43.50, za september 45.75.

+ Winnipeg, 27. aprila. Začetni tečaji: Pšenica: za maj 62.375, za julij 64.50, za oktober 67.

+ Ljubljanska borza (27. t. m.) Tendenco za žito prijaznejša. Zaključek ni bilo. Nudi se pšenica (slovenska postaja, po mlevski tarifi, plačljivo v 30 dneh): olivka Sombor, 79 kg po 187.50 — 190; poliska, 80 kg težka po 192.50 — 195; moka: baška »0«, franko Ljubljana, plačljivo v 30 dneh po 325 — 330, banatska po 335 do 340; koruza (slov. postaja, plačilo v 30 dneh): baška pri mlevski vozni po 145 do 147.50, po navadni vozni po 150 do 152.50.

+ Novosadska blagovna borza (27. t. m.) Tendenco prijaznejša. Promet 56 vagodov. Pšenica: baška, okolica Novi Sad, 79 kg 133 — 135; baška, okolica Sombor, 78 kg 132 — 134; srednjebaška in gornjebaška, 79 kg 133 — 135; baška poliska, 79 kg 134 — 136; baška, ladja Tisa, 79 kg 131 — 133; gornjebanatska, 79 kg 131 — 133; banatska, paritela Vršac, 78 kg 129 — 131; Gveš: baški, sremski in slavonski 135 do 140, Ječmen: baški, sremski, 63/64 kg 140 — 145; pomladni, 67/68 kg 155 — 160. — Koruza: baška, sremska in banatska 96 — 98; baška, okolica Sombor 97 — 99, baška bela 109 — 111; sremska, okolica Sid 98 — 100. Moka: baška, banatska »0« in »0« 240 — 245; »2« 215 — 225; »3« 195 do 205; »6« 180 — 185; »7« 150 — 155; »8« 92.50 — 97.50. Fižol: baški, sremski 235 do 245.

+ Budimpeštanska termiška borza (27. t. m.) Tendenco čvrsta, za pšenico mirna. Promet srednji. Pšenica: za maj 12.74 do 12.75, za junij 13.12 — 13.13; rž: za maj 14.95 — 14.97; koruza: za maj 14.95 do 14.97, za julij 15.95 — 16.

čana, ki bo 5. maja že pričel s treniranjem. Trener bo na razpolago vsem članom. Na igrišču se bodo v nedeljo sprejemale prijave članov. Oni, ki so se že prijavili in vplačali prvi obrok članarine, lahko že v soboto in nedeljo igrajo. Sportno občinstvo se k turnirju vabi! — Danes v četrtek ob 6.15 zvečer v »Emonia« važna seja sekcijskega odbora. Udeležba dolžnost!

SK Ilirija (lahkoatletska sekcija). Danes ob 17. naprej trening, drevi ob 20.30 v kavarni »Evropa« seja načelstva, katere naj se sigurno udeleži tudi Banko, Finec, Tanta, Habič, Jutri ob 20. bo v klubski sobi kavarne »Evropa« sestanek članske sekcije, na katerem predava trener g. Uлага o temi »Pot do sportnih uspehov«. Vabljeni tudi člani ostalih sekcij.

TSK Slovan, drevi ob 20. uri v lovski sobi pri Sokolu članski sestanek, obvezen za vse člane. Naproša se gosp. Poznik, da se istega udeleži. Ključec naj prinese blok za postavo moštva.

Pomladanske tekme v odbojki za prvenstvo ljubljanskih srednjih šol se bodo vršile 4. maja. Prijave, v katerih naj se nevede moštvo (6 igralcev z eno rezervno) naj se pošljejo do 29. t. m. na naslov: gosp. prof. Trošt, II. dr.ž. realna gimnazija. Prijavnine ni. Moštvo, ki zmaga trikrat zaporedoma ali petkrat v presledkih, si pribori lep pokal. Tekme se bodo vršile ob vsakem vremenu. Čas in igrišče se bo pravočasno razglasilo.

SOKOL

Prvomajniški izlet celjskega Sokola. Sokol v Celju priredi v nedeljo 1. maja za članstvo in naklonjeno občinstvo velik izlet na Boč. Iz Celja se odpeljejo s vlakom zjutraj ob 7.42 do Poljčan. Zbirališče izletnikov bo do pol 8. ure pred postajnim poslopjem, kjer bosta vodja ekscurzije br. Poljšek za člane in načelnica sestra Grudnova za članice pobirala članske legitimacije in denar. Udeležniki naj skrbijo, da bodo najkasneje do pol 8. ure na ko'odvozu. Vožnja bo za člane (ice), ki se izkažejo z društveno legitimacijo, iz katere je razvidno, da so vse obveznosti napram društvu poravnane, polovična. Opozorjamo pa še posebej, da član (-ica), ki se ne bi mogel(-a) izkazati z legitimacijo, ne more biti deležen(-a) polovične vožnje. Povratek iz Poljčan z večernim vlakom, ki prihaja v Celje ob 19.17. Pridite! — Majniški izleti naraščajo in dec. bodo v teku maja v bližnjo celjsko okoščo.

Radio

Cetrtek, 28. aprila.
LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 17.30: Salonski kvintet. — 18.30: Etičnost in socialnost. — 19: Italijanska. — 19.30: Srbohrvaščina. — 20: Poglavje iz vzgojslovja. — 20.30: Klavirski koncert gđe. Poženelove. — 21.30: Koncert ge. Zlate Gjunjenac - Gavellove. — 22: Fantje na vasi. — 22.30: Čas, poročila.

Petek, 29. aprila.
LJUBLJANA 11.30: Solska ura: Grad Ozalj nad Kulpo. — 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 17.30: Salonski kvintet. — 18.30: Gospodinjstva ura. — 19: Francoščina. — 19.30: Vulkan. — 20: Sokolska ura. — 20.30: Prenoiz Beograda. — 22.30: Čas, poročila.

BEGRAD 15: Prenoiz iz cerkve. — 20: Dramatična legenda. — 21.20: Poročila. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Komorna glasba. — 20.30: Zborovski koncert. — 21.30: Orkester. — 22.40: Plesna glasba. — PRAGA 19.20: Pevski koncert. — 20: Igra. — 21.30: Dvořakove skladbe. — 22.20: Plošče. — BRNO 19.20: Plesni. — 20: Prenoiz iz Prage. — VARŠAVA 17.35: Lahka glasba. — 20.15: Simfonični koncert. — 22.50: Plesna glasba. — DUNAJ 11.30: Godalni kvartet. — 12.40: Plošče. — 16.55: Popoldanski koncert. — 17.35: Orkester. — 19.20: Plesni. — 20.15: Spevoigra. — 21.50: Predvajanje glasbenih snetkov na papirju. — 22.20: Lahka godba. — BERLIN 20.15: Spevoigra. — Plesna glasba. — KÖNIGSBERG 16.30: Orkester. — 19: Pevska ura. — 20.25: Opera. — Literarni program. — MICH-ACKER 17: Popoldanski koncert. — 19.30: Zabaven program. — 20: Koncert različnih orkestrrov. — 23.15: Berlinska glasba. —

GLEDALIŠČE

LJUBLJANSKA DRAMA
Začetek ob 20.
Cetrtek, 28.: Kar hočete. C.
Petek, 29.: Zaprt.

LJUBLJANSKA OPERA
Začetek ob 20.
Cetrtek, 28.: Vočni mornar. E.
Petek, 29.: Vijolica z Montmartra. D. Gostuje g. Dubajič D.
Ljubljanska opera. Gosp. Dubajič, karikaturni komik zagrebškega Narodnega gledališča, gostuje v Ljubljani družic v letošnji sezoni, in sicer jutri v opereti »Vijolica z Montmartra« v velezabavni ulozi Piscalinija, s katero je žel v Zagrebu velike uspeha. Njegovo prvo gostovanje je bilo v opereti »Viktorija in njen huzar«, kjer je nastopil z velikim uspehom. — Dvořakova opera »Rusalka« se bo pela v soboto po preteku osmih let. Opero študirata gg. Niko Štritof in Bratko Kreft. Naslovno ulogo poje ga. Zlata Gjunjenac - Gavellova, povodnega moža g. Rumpelj; v ostalih ulogah nastopijo gg. Thierry - Kavčnikova, Kogejeva, gg. Gostiš in Janko. — Prva repertoizna izredna uspele Puccinijeve opere »Turandot« bo v nedeljo 1. maja z isto zasedbo kot pri premijeri. To bo še edina izvedenpredstava poleg abonma predstav, ki jih namerava uprava odigrati letos. Opozorjamo še enkrat, da bo do za vse te predstave brez izjeme veljale povišane operne cene.

SENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER.
Začetek ob 20.15.
Sobota, 30.: Ljubezen sedemnajstletnega. Nedelja, 1. maja: Ljubezen sedemnajstletnega.

Mariborsko gledališče
Začetek ob 20.
Cetrtek, 28.: Brez tretjega. B. Zadnjič.
Petek, 29.: Zaprt.

Pomlad pospešuje

v zaščito vaše z zimskimi oblačili omehkuzene kože skrbno nego z

CREMENIVEA

Nivea-krema pronikne zaradi tega, ker vsebuje Eucerit, globoko v kožo, hrani in krepi tkivo in pospešuje delovanje staničja. Povzroča torej oni poživljajoči impulz, po katerem pridobi koža zopet svojo naravno gladkost in napetost in s tem zopet dragocen, nežen, mladostno svež izgled.

Nivea-krema: Din 5 — 22.
Jugosl. P. Belersdorf & Co. d. z. o. z.
Maribor. 64

pričeli kupovati papirje. Toda medtem so se tečaji že precej dvignili in marsikateri francoski zbežanec je potem v februarju, ko se je pojavila na francoskem efektivnem tržišču velika hosa, znova kupil papirje, ki jih je prej prodal, seveda po znatno višjem tečaju. Marsikdo je moral te papirje kupiti nazaj za 30 do 40% dražje in je pri tem naravno utrpel po svoji lastni krivdi precejšnjo izgubo. Misli, da s tesauriranjem rešuje svoje imetje, dejansko pa je zaradi svojega nesmiselnega početja izgubil znaten del tega imetja. Borzni spekulanti, ki so pri februarjski hosi na pariški borzi zaslužili velike vsote, so se tem bojazljivcem seveda smejali v pest.

Kakor drugod, tako je tudi pri nas početje ljudi, ki tesaurirajo denar, nesmiselno in nelogično. Naša vlada je že ponovno tu odločno izjavila, da bo držala dinar za vsako ceno. Kritje našega denarja je vrh tega boljše, kakor v katerikoli srednjeevropski državi. Kdor je tedaj navzile navedenem dejstvu zaradi ftovorice o pričakovnem razvrednotenem denarja dvignil svojo hranilno vlogo ter sedaj dobljeno gotovino hranil doma, ta ravna gotovo brez glave, ker mora vendar vedeti, da je v primeru inflacije in razvrednotenja denarja pač vseeno, če ima denar doma ali pa v denarnem zavodu, le z razliko, da v prvem primeru odpadejo obresti. Enako nesmiselno ravna oni, ki je na podlagi govoric o neugodnem stanju teza ali onega denarnega zavoda dvignil svojo hranilno vlogo in ni smatral za potrebno, da bi denar znova kje naložil, temveč za drži doma in v skrinji ali blagajni.

Samo dviganje vlog ne bi še bilo za naše denarstvo in gospodarstvo tako škodljivo, če ljudje potem denarja ne bi spravljali doma. Za vse gospodarstvo usodepolno je predvsem tesauriranje denarja, ki nikomur ne prinaša koristi. Z zadržanjem gotovine v skrinjah in blagajnah se odtegujejo prometu denarna sredstva; pomanjkanje teh denarnih sredstev v prometu pa občutno postruje težkoče v gospodarskem življenju. Če bi oni, ki so dvignili vloge, dobljeno gotovino naložili na kakršenkoli način (tudi v efektivih, drž. papirjih, nepremičninah) tedaj ne bi bilo danes pri nas nikake denarne stiske, kajti denar, ki je odtegnjen le denarnim zavodom ne paporometu, najde končno na ta ali oni način zopet pot nazaj k denarnim zavodom. Ker pa tesauriranje denarja ne prinaša nikakih koristi in tudi nikogar ne more obvarovati pred izgubo v zvezi z govoricami o razvrednotenju denarja zato je to tesauriranje gotovine pravi zločin nad vsem gospodarstvom in ga je treba še bolj obsoditi, kakor samo dviganje vlog.

Da pa je tudi vsako nezaupanje proti našim denarnim zavodom docela neupravičeno nam pove naslednji preudarek. Do večjih bančnih polomov in sanacij je v zadnji dobi prišlo le v industrijskih drža-

zdravi pameti in da opuste nadaljnje tesauriranje, ki jim ne more prav nič koristiti, državi in narodnemu gospodarstvu pa lahko povzročijo nepopravljivo škodo. Zato napravite z denarjem kar hočete, samo ne držite ga doma. S.

Borze

27. aprila.
Na ljubljanski borzi so se po večerajšnji splošni oslavitvi tečaji deviz zopet deloma okrepili. Višje so danes notirale devize New York, London, Berlin in Bruselj. Na zagrebškem efektivnem tržišču je vojna škoda nadalje nekoliko popustela in je prvikat zadržnila pod 200. Promet pa ni bil velik in je prišlo le do zaključkov za kaso po 195 in za maj po 197. Od dolarških papirjev je za malenkost, popustilo le 7 odst. Blairovo posojilo, ki je bilo prvotno zaključeno po 47.50, pozneje pa zopet po 48.50.

Devize.
Ljubljana, Amsterdam 2288.57 — 2290.93, Berlin 1340.57 — 1351.37, Bruselj 791.20 — 795.14, Curih 1097.35 — 1102.85, London 96.01 — 207.61, New York ček 5625.25 — 5638.51, Pariz 222.59 — 223.71, Praga 167.22 — 168.08. Trst 290.06 — 292.45.
Zagreb, Amsterdam 2288.57 — 2290.93, Berlin 1340.57 — 1351.37, Bruselj 791.20 do 795.14, London 206.01 — 207.61, Milan 290.05 — 292.45, New York kabel 5647.25 do 5675.51, New York ček 5625.25 — 5638.51, Pariz 222.59 — 223.71, Praga 167.22—168.08, Curih 1097.35 — 1102.85.
Curih, Beograd 9, Pariz 20.285, London 18.82, New York 514.62, Bruselj 72.15, Milan 26.475, Madrid 40.25, Amsterdam 208.60, Berlin 122.375, Stockholm 93.75, Oslo 94.75, København 103.25, Sofija 3.73, Praga 15.24, Varšava 57 — 65, Bukarešta 3.07.

Elekti.
Zagreb, Državne vrednote: Vojna škoda 194 — 197, za maj 193 — 195, za junij 200 bl., 7% investicijsko 52 — 56, 4% agrarne 25 — 27, 6% beghuške 34 — 35, 7% Blair 47.50 — 48, 8% Blair 54 bl., 7% Drž. hip. banka 53 — 54.
Beograd, Vojna škoda 200 bl., 7% investicijsko 55 zaklj., 4% agrarne 26 bl., 6% beghuške 35, 34.50 zaklj., 7% Blair 47 zaklj., 7% Drž. hipotek. banka 52.50 zaklj., Narodna banka 4600, 4580 zaklj., Priv. agrarna banka 230, 226 zaklj.
Dunaj, Bankverein 11, Eskomplegessell. 102, Staatseisenbahnsell. 12.60, Trboveljska 19.75, Alpine — Montan 10.10.

Blagovna tržišča

ZITO
+ Chicago, 27. aprila. Začetni tečaj: Pšenica: za maj 57.25, za julij 60.25, za september 62.625, za december 66; koruza:

Sport

Otvoritev teniške sezone na Ilirji. V nedeljo 1. maja se bo vršila otvoritev teniške sezone z internim klubskim turnirjem, na katerem bodo nastopile prve moči Ilirije. Turnir prične ob 9. uri zjutraj na klubskih teniških igriščih ob Gosposvetki v mestih. Turnir priredi Ilirija v prvi vrsti za člane. Turnir z zanimanjem za to panogo sporta v širši javnosti, kakor tudi da se vsi člani sekcije medsebojno upoznajo. Ilirija si je zagotovila tudi trenerja, Dunaj-

Brez posebnega obvestila

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjava tužno vest, da nam je po kratki mučni bolezi v 83. letu starosti umrl naš dobi in skrbni oče, stari oče, brat in stric, gospod

Franc Koncilja

ZASEBNIK

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v petek 29. t. m. na mestnem pokopališču v Pobrežju. Maša zadušnica bo brana v soboto 30. t. m. ob 8. zjutraj v frančiškanski cerkvi.

Zužemberk-Podlehnik-Ljutomer-Maribor, 23. aprila 1932.

Zalujoči ostali!

Sorodniki prosijo, da bi se namesto vencev na grob pokojniku daroval denar dobrodelnim društvom.

Iz življenja in sveta

Otvoritev novega Shakespearejevega gledališča

Kakor smo že poročali, so v soboto 23. t. m. slavili v Angliji sv. Jurja in obenem obletnico Shakespearejevega rojstva. Stafford on Avon, rojstni kraj velikega pesnika, je bil ta dan prizorišče velikih svečanosti. V navzočnosti zastopnikov 70 narodov je bilo otvoreno novo Shakespearejevo gledališče. Svečanosti se je udeležil tudi angleški prestolonaslednik. V novem gledališču so igrali prvi del Shakespearejeve drame »Henrik IV.«

16 let po nedolžnem v ječi

Kalifornijski guverner Rolph je ponovno odklonil osvoboditev obeh »politističnih atentatorjev« Toma Mooneyja in Billingsa, ki že 16 let po nedolžnem trpiti v ječi. Ta odklonitev je že četrta, odkar obstoji ta primer, ki ga strokovnjaki po vsem svetu malone soglasno proglašajo za navaden justični zločin.

Bilo je 22. julija 1916, v času ko so ameriški vojni dobičkarji naperjali vse strune, da povedejo v lastno korist Ameriko v svetovno klanje, in so skušali vplivati na javnost v tem smislu s pritrjevanjem vsakovrstnih nacionalističnih parad. Takšna parada se je vršila tega dne v San Franciscu. Sredi med njo je počila bomba, ki je 10 gledalcev usmrtila in 40 ranila. Preiskovalni sodnik Fickert je dal aretirati Billingsa, ker so privatni detektivi, v službi podjetnikov, našli pri njem neke nabore istega kalibra, kakršne so našli na kraju atentata. Delavskega voditelja in nasprotnika vojne Toma Mooneyja so aretirali samo zato, ker je Billingsov prijatelj.

Ze pri razpravi se je pokazalo, da tisti za tema aretacijama nečedni nameni brez vsake dejanske upravičenosti. Zagovorniki so predložili med drugim dve fotografiji, ki sta jasno dokazovali, da sta bila obtožena ob času atentata celo miljo daleč od Mooneyjeve žene na strehi neke hiše. Toda Fickert je privedel pred porotnike neko prostitutko in nekoga kokainomana in brezposelnega natekarja, ki sta prisegla, da sta videla obtožena v kritičnem času na mestu atentata. Na razpravi proti Mooneyju je Fickert privedel še tretjo pričjo, ki je izpovedala, da ju je videl pol ure prej istotam. Na podlagi takšnih »indicij« so Billingsa obsodili na do smrtne ječe, Mooneyja na smrt. Izvršitev smrtne kazni je preprečil sam državni predsednik Wilson.

Kratko nato so zagovorniki ugotovili in objavili, da je Fickert tretjo pričjo enostravno zavedel v krivo pričevanje, pozneje jo ugotovili, da je s pretinjami pripravil do

Zanimivosti iz angleške carinske prakse

Angleška finančna oblast je nedavno dala zanimivo pajasnilo, če se imajo opice smatrati za četrveronožne živali ali ne. Četrveronožci so namreč v Angliji prosti carine pri uvozu v državo. V Harwichu so namreč finančni organi nekemu importirerju zabranili uvoz opic. Mož ni hotel plačati carine in se je skliceval na to, da spadajo opice pod določbo o četrveronožcih. Višja instanca finančne oblasti pa je izrekla salomonsko razsodbo, da opice vobče nimajo štirih nog, ampak štiri roke. Importer je moral nato seveda plačati carino. Sličen spor se je pojavil tudi zaradi vrečarjev (kenuurjev). Oblast bo najbrž izjavila, da to niso četrveronožci, ampak dvonožci, nakar bo treba plačati carino.

Ko so nedavno pripeljali v London truplo romanopisca Edgara Wallacea, so carinski organi zadržali krsto v pristanišču. Ne zato, da se ne bi mogel vršiti pogreb ob pravem času, marveč zato, da so stehali cvetje na krsti. Položili so ga na uradno tehtnico, ga ocarinili po teži, dobili zahtevano odškodnino, nato pa so pustili sorodnike z mrličem naprej.

Napačna evropska dieta

Dr. I. C. Drummond, profesor za biokemijo na univerzi v Londonu, je imel predavanje, v katerem je poudaril, da je pomanjkanje vitamina B v dieti srednje in zapadno evropskega prebivalstva krivo večine želodčnih bolezni in motenj v prebavilih. Docela napačno je nazoranje, da je v hrani teh ljudi dovolj vitamina B. Če podvržemo kemični analizi tipično hrano mestnega prebivalstva v srednji in zapadni Evropi, pridemo do sklepa, da je ta hrana siromašna na vseh vitaminih, najbolj pa na vitamini B.

Prof. Drummond je pri tej priložnosti tudi omenil, kako težavno je izolirati vitamine. Japonski učenjak Oda je n. pr. ugotovil, da bi se moralo predelati 50 ton oluščenega riža, če bi hoteli dobiti iz njega polgrm gram kristalizirane snovi vitamina B.

Svetovni rekord Čeha Duda

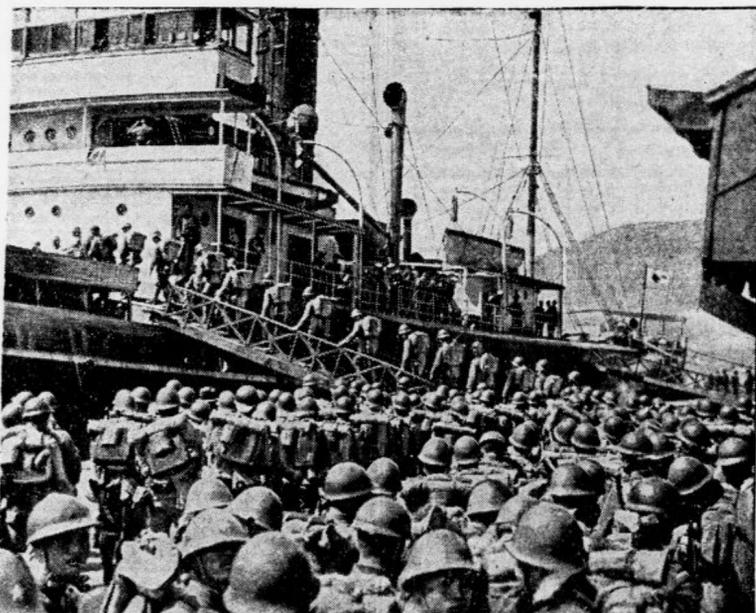

Znani češki sportnik Duda je dosegel v metanju krogle svetovni rekord 16,05 m. Dosedanji svetovni rekord je držal Nemec Hirschfeld s 16,045 m.

Nov prekomorski polet

Danski pilot Johannsen, ki je že lani poskusil svojo srečo nad Atlantikom in so ga rešili v zadnjem trenutku pred Novim Fundlandom, namerava podvzeti prihodnji mesec prekomorski polet iz Pariza v Junkersovim letalom, za katerega mu je dal neki Američan na razpolago 25.000 dolarjev. Če se Johannsen polet posreči, mu bo mecen povrnil tudi vse stroške za potovanje in povratek v Evropo.

Japonske čete se vračajo

Vkrcaje japonskih čet v šanghajskem pristanišču za povratek na Japonsko. Del japonskega vojaštva je ostal seveda v šanghaju, prav tako japonska okupacijska armada v Mandžuriji.

Zakaj so vdove tako zdrave?

Znani dunajski dušeslovec dr. Wittels je nekoč zelo nazorno opisal ono gotovo vrsto bolnih žensk, ki jim očitno vse življenje poteka v geslu, da je treba trpeti in skrbeti, da tudi ostali trpijo. S srčnimi bolečinami, neprespanostjo in mnogovrstnimi drugačnimi pritožbami o zdravju mičajo se in svojega sočutnega moža, ki se stramuje svojega zdravja, hodi nabubane čela od jutra do večera in mesec za mesecem prinaša svoj zaslužek v hišo. Vse dotlej, dokler se lepega dneva ne vije v posteljo in umre... Žena, ki je sprva nekoliko ogorčena, da je ta zdravi človek v smrti prehitel, se nenavadno hitro sprizani z novimi razmerami. Tedaj se zgodi čudo; kar čez noč izginejo vse njene bolečine in pritožbe, in sicer tako temeljito, da niso redki primeri, v katerih žena preživi po moževi smrti še 20 ali 30 let kot zdrava in vesela vdova.

Ker je dr. Wittels dušeslovec, razlaga ta čudni pojav s tkzv. ljubeznijo sovrastva, ki je tem bolj nepojasnjena, ker se je človek redno sploh ne zaveda. Morda pa je stvar prav drugačna? Končno je treba misliti tudi na okolnost, da med bolniki ni samo pravih pacientov in simulantov; znanost pozna — po klasičnem opisu pesnika — tudi še tkzv. namišljene bol-

nike. Žal, vseh žensk ni mogoče uvrstiti med slednje in velika večina je res bolnih... Vsak drugi stavek, ki ga izgovore takšne žene — in tudi moški, ki jih je na pretek — se začneja s približno takim udom: Veste, meni je tako čudno... Vsa zdravila učinkujejo pri teh bolnikih prav obratno — kakor pripovedujejo sami — in najbolj imenitno se jim zdi če se ponášajo s tem, da cela armada zdravnikov ni našla pravega vzroka njihove bolezni. Vsak dan je posvečen zdravju; hrana, obleka, stanovanje in vse, kar jih obdaja, ni nikoli dovolj higienično. Tudi delo, družabni stiki, da celo vprašanje, katera gledališka predstava bi bila manj razburiliva, so pogoji, brez katerih tem bolnikom ni dobro.

Zakaj je vse to? Kako naj bo razumljivo, da tako mnogim ženam ugaja takšno stanje, ki mora biti v bistvu vendarle zelo neprijetno? Zakaj je neki privlačno, če človek lahko vsak čas potrdi, da je bolan?

Nekaj pojasnila o tem se da dobiti iz dejstva, da v življenju ni druge situacije, ki bi dajala človeku več pravice kot bolezen, da zahteva zase vso pozornost. Razen tega tudi bolezen še drugo ugodnost, in sicer popolno neodgovornost.

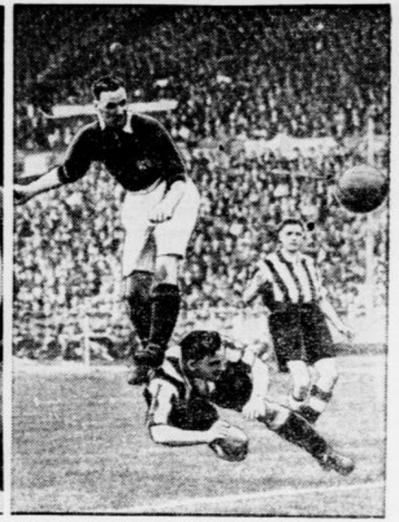
»Večno bolna« zakonska žena ima čudovito sredstvo, da lahko vselej in povsod gospodari z možem in vsestransko izrablja svoje rahlo zdravje. Če se mož upre, ji je

treba samo še bolj naostriti orožje; bolezen se pač avtomatično poslabša in mož mora v kot! V takšnih primerih je ne podpirajo samo prisilovčno samoljubje trepečega človeka, temveč tudi metode trepečih ljudi. Res je namreč mnogo takšnih žensk, ki tiranizirajo svojo okolico samo takrat, kadar so zdrave; ko pa obole, postanejo pohlevne in potrpežljive ter niti ne omenijo, kako težko prenašajo bolezen. Nekateri sodijo, da so takšni tipi v zdravju zato tako neznočni, ker čutijo, da ne bi zmogli nobene teže naloge; če obole, nimajo nobenega dela, so na varnem in žive potem v zavesti, da jim ni treba odgovarjati za nobeno dejanje. Za šibke in zelo bojazljive narave je torej bolezen samo pristanišče, v katero se zatečejo pred burnim viharjem vsakdanjega življenja.

To pristanišče pa je varno le tedaj, če ima svojega čuvaja. Dokler ima žena moža, ki si zaradi vsakega najmanjšega bolezenskega znaka puli redke lase, jo obžaluje, se žrtvuje in... plačuje, je slednjim v vlogi bolnika prav prijetno. Če si mož dovolil prednost — prvo, ki si jo je sploh dovolil — da na lepem zapusti solžno dolino, tedaj seveda »najlepša« bolezen ni več privlačna. Zakaj neki, si misli vdova in gre nato zdrava po svetu.

Običajno ostane zdrava do konca. Ker ne pije, ne kadil, ne igra, ne prenaša naporov in je za vse hladna kot led, lahko sveža in čila dočaka svojo stoletnico...

Največji dogodek v angleškem nogometu

V Wembley stadionu pri Londonu se je vršila v navzočnosti 100.000 gledalcev, med njimi tudi angleške kraljeve dvojice, odlična tekma za pokal Anglije. Zmaga 2:1 moštva »Newcastle United« nad moštvom »Arsenal« pomeni nepričakovano presenečenje. — Levo: Angleška kraljica predaja kapitanu zmagovalnega moštva pokal. Desno: Napet prizor iz odlične igre za »English Cup«.

Arzenik v vinu

Francoške oblasti preiskujejo skrivnostno zastupitveno afero, ki spada med najskrivnostnejša poglavja francoske kriminalne kronike. Stvar predstavlja že po svojem velikanskem obsegu nekaj izrednega. Zastupljenje izvira od arzenika, ki je bil primešan 1500 hl vina. Ladijski častniki in moštvo, ki so pili to vino, so vsi zboleli na posledicah zastupljenja.

Začelo se je s tem, da se je v Le Havru pred dnevi javilo zdravniku na ladji »Kolumbus« dvajset mornarjev. Vsi so kazali svojevrstne izpuščeje na koži. Zdravnik je preiskal bolnike od prvega do zadnjega in ni mogel na noben način ugotoviti izvora bolezni. Ko je na enak način zbolelo štirideset mornarjev z neke druge ladje in so se isti simptomi pokazali še pri nadaljnjih petdesetih mornarjih »Kolumbus«, so postale luške oblasti na stvar pozorne ter so poverile pristaniškega zdravnika dr. Vincenta za natančnejšo preiskavo. Medtem ko je dr. Vincent vodil preiskavo, se je stanje vseh mornarjev poslabšalo. Toda niti sedaj ni bilo mogoče diagnosticirati bolezni. Metode, katere so zdravniki uporabili pri bolnikih, so se izkazale za brezuspešne.

Slednjim je postal dr. Vincent pozoren na dejstvo, da kažejo kurjači in strojniki najtežje simptome zagonetne bolezni. Ta izsledek je omogočil priti izvoru bolezni do dna. Dr. Vincent je dognal, da so dobili

kurjači in strojniki večjo množino vina kakor ostali mornarji. To je na ladjah običaj, ker imajo strojniki in kurjači najtežje delo. Zdravnik je preiskal vino in kemična analiza je pokazala strahotno dejstvo, da je vinu primešan arzenik, in sicer v takšni meri, da lahko postane usoden za življenje tistih, ki ga pijejo. Na liter vina je prišlo 7 do 11 miligramov arzenika. Dr. Vincent je prišel do sklepa, da je zagonetna bolezen častnikov in mornarjev zastupljenje z arzenikom. Tež ugotoviti se je zahvaliti, da so mogli v bolnici rešiti večji del mornarjev, ki so pili vino z arzenikovim pridakom.

Kriminalne oblasti so nato uvedle obširno preiskavo, da bi dognale, kdo je primešal vinu arzenik. Vinski trgovci, ki so jih zaslišali, so izjavili, da v vinu, ki so ga bili dobavili za ladijske častnike in moštvo, ni bilo nobene strupene primesi. Kupili so ga takšnega, kakor so ga prodali naprej, in sicer jim ga je dobavil neki Spanec. Dobavitelj je takisto izjavil, da je nedolžen na stvari, ker je bilo vino po prodaji preiskano in deklarirano za dobro. Mogoči sta sedaj, kakor pravijo, dve razlagi. Prvič, da so vinogradniki, da bi umili škodljivce grozdja, škropili grozdje z arzenikovo raztopino in je ta arzenik pozneje pri stiskanju prešel v vino. Izključeno pa ni, da je kdo pozneje primešal vinu arzenik, kar se zdi v tem primeru še najverjetnejše.

Nevaren mazač

V Stubenbergu pri Gradcu se je nedavno naselil neki 35-letni mož uglednih družabnih oblik. Izdajal se je za dr. med. Donckerja. Pripovedoval je, da je rešil v Švici in Nemčiji mnogim bolnikom življenje. Svojemu jeziku se ima zahvaliti, da se je tudi v Stubenbergu javljalo pri njem vedno več bolnikov, posebno kmetov. Ker je bil prezaposlen, si je Doncker preskrbel asistenta v osebi brezposelnega rudarja Petra Nussthalerja.

Nussthaler je oskrboval za Donckerja razna naročila in je hodil kupovat zlasti zdravila. Ko ga je poslal gospodar nedavno po takšen naročilo in se je mož vračal domov, so ga ustavili orožniki in zahtevali, naj jim pokaže, kaj nosi »gospodu doktorju«. Nussthaler se je v začetku izgovarjal, zato so ga orožniki aretirali. V zavrtikih, ki jih je nosil s seboj, so ugotovili celo vrsto zelo nevarnih strupov.

Na podlagi te najdbe je orožništvo napravilo pri Donckerju hišno preiskavo in našlo pri njem nad pol kg strihlina, strupa iz volčjih jagod, kloroforma, morfija, opija in clankalija. Mož je razpogladil tudi z velikim zdravniškim instrumentarjem.

Kmetu Pöttlerju v Rabenwaldu je pred časom zbolel sin. Čim je Doncker izvedel za bolezen, je prihitel k bolniku, ne da bi ga kdo pozval k njemu. Predstavil se je očetu za zdravnika in je dal sinu injekcije, po katerih je otrok umrl. Podoben primer se je primeril tudi v sosedni občini. Orožništvo je po teh dogodkih začelo posvečati »doktorju« večjo pozornost in je ugotovilo, da je bil Doncker laborant v Curihu. Baval se je z mazačstvom, koder je hodil, in je bil zaradi tega tudi že laz-novan.

Črna lista budimpeštanskih dolžnikov

Črna lista, ki so jo bili pred leti sestavili in razširili v stanovskih krogih budimpeštanskih krojačev, zbuja še danes zamudni plačnikom in večnim dolžnikom velikanske skrbi. V tem seznamu stoji nič manj ko 40.000 imen, ki tvorijo zase roman obubožane povojne Budimpešte. Kajti ne sme se pozabiti, da stoji v tem seznamu imena, ki imajo mednarodni sloves.

Zgled krojačev so si v zadnjem času vze-li k srcu tudi hišni posestniki v Budimpešti, ki se jim vidi čudno, da se ene in iste stranke selijo vsako četrtletje. Te namreč navadno ne plačujejo najemnine in se morajo vsake tri mesece izseliti iz hiše, kakor stoji v najemniški pogodbi. Posebnost teh stanovanjskih zastojkarjev pa je, da spravi pohištvo in svoje premičnine neopazeno iz hiše katero skrivoma zapustijo, da se v prazno stanovanje lahko vseli naslednji kompetent. V tem črnem seznamu hišnih posestnikov stoji imena odličnikov, ki se že nekaj let selijo vsake tri mesece iz enega stanovanja v drugo in najemajo tri do štirisočasna stanovanja. Hišni lastniki so se jih naveličali in sklenili, da ne bodo načeloma več oddajali stanovanj takim osebam. Pustili bodo rajši stanovanja prazna — kakor se to dogaja ponekod pri nas — in bodo lažje utrpeli izgubo nekaj milijonov pengő, kakor da bi dali streho nesolidnim stanovalcem, ki danes stanujejo v hiši zastoj, jutri pa jih že nikjer več ni.

100 šahovskih partij v 8 urah

Iz Amsterdama poročajo, da je čsl. šahovski mojster Flohr tamkaj igral simultanko na 100 šahovnicah. Dobil je 79 partij, 5 jih je izgubil, 16 iger pa je končalo remis. Flohr je igral z občudovanja vredno naglico in je absolviral vseh 100 partij v 8 urah.

Najvišja rastlina na svetu

V narodnem parku Avstralija, ki leži 20 milj od Sydneya, rase evkaliptus, ki se je povzpel 174 čevljev nad vse rastline svoje vrste, ki dosežejo povprečno višino od 100 do 400 čevljev. Drevo je 17 čevljev višje od Washingtonovega spomenika in dvakrat tako visoko kakor spomeniški Kapitol.

Na konju skozi Evropo

Švedska baronica Linde Klinskowström je te dni dospela v Nagykanizso na jugoslovensko-madžarski meji. Baronica je izjavila, da bo dva dneva počivala, potem pa nadaljevala ježo skozi Budimpešto proti severu. Njen snoter je Švedska, potovanje pa je nastopila v Rimu. Klinskowströмова ima na konju poleg sebe vso prtljavo, ki ji je potrebna na tej poti.

Massie je odgovoren

Psihiater dr. Catton iz San Francisca, ki so ga pozvali kot sodnega izvedenca v Honolulu, da izreče svoje mnenje o poročniku Massieju, je izjavil, da je Massie odgovoren za zločin in da je bil popolnoma normalen, ko je ustrelil Kahavaja.

Štofe za pomladanske

OBLEKE, apartne angleške in češke vzorce nudi v veliki izbiri najceneje tvrdka

Drago Schwa b, Ljubljana

Vsak dan ena

»Tako! Kosilo še ni gotovo? Grem pa v restavrant!«
»Počakaj vendar samo deset minut!«
»Ali bo potem gotovo?«
»Ne, ampak v tem času se oblečem, da grem lahko s teboj!«
(Humoristicke Listye)

Michel Zévaco:

Pardaillanov sin

Zgodovinski roman.

»Ni dosti manjkalo, da nismo napadli poglavarja,« je odvrnil Carcagne in pomenljivo pokimal.
 »To bi jih bili dobili!« je brez sramu priznal Parižan Gringaille.
 »Molči, Gringaille, če na to le pomislim, se mi zdi, da že čutim udarce na grbi.«
 »Saj nismo mogli vedeti, da bo on!«
 »Saj sem vam rekel, da čujem njegov glas!«
 »On pa nas je spoznal, ne da bi nas bil čul!«
 »Pa smo bili tako dobro skriti!«
 »Pri hudičevih rogljih! V temi vidi nalik mačku!«
 Prej jim je bilo žal, da so zamudili tako lepo priliko za napad, zdaj pa so bili tega od srca veseli. Pačili so se in se suvali pod rebra. Na ta način so izražali svoje veselje vsakič, kadar so srečali tistega, ki so ga imenovali svojega poglavarja. Občudovali so ga in večji od tega občudovanja je bil le strah pred njegovim mečem.
 »Br. je povzel Escargasse, »odrinimo, pa takoj! Saj ste čuli ukaz: od daleč moramo slediti, da ne bomo zbudili pozornosti njegovih dveh spremljevalcev. Pri tem pa jih ne smemo izgubiti iz oči in če bo treba, poseči v boj. Imeti bo treba odprte oči!«
 »Mislim, da bo treba parati!«
 »Mhm, toda izplačalo se bo. Naš gospodar se z malenkostmi ne ukvarja.«

27

Med pogovorom so že krenili dalje, plazeč se ob zidovih globoko kakor mačke, ne da bi bil najmanjši šum izdajal njihovo navzočnost. Tako so se pomikali naprej. Oči so upirali v temo, prisluškovali in držeč roke na rapirjevih ročnikih, previdno sledili trem nočnim izprehajalcem.
 Kralj je spet zavil na levo in krenil v ulico Echelle,* ki je za Louvrom mejila na Tuilerije. Pariški škof je imel v tej ulici svoje lestvo in po tem orodju pravice je tudi ulica dobila svoje ime.
 Henrik se je pred lestvo ustavil in začel pripovedovati, kakor bi bil vodnik, ki tujcem razkazuje mestne znamenitosti:
 »Leta 1344. je bil Henrik de Malestroit, po vseh pravih vkleknjen, privezan na lestvo, ki je bila teje podobna. Ljudje so ga obmetavali z blatom, pa tudi s kamenjem. Ko so ga tretjič izpostavili, je umrl.«
 Premolknil je in potem malomarno dodal:
 »Henrik de Malestroit se je upri kralju.«
 Spremljevalca je streslo. Te besede so bile precej jasne. Pardaillan pa je odvrnil brez zadrege:
 »Danes se, hvala Bogu ne poslužujejo več tega barbarskega načina!«
 »Tudi ne za zločinca, ki so samega kralja razžalili,« je pripomnil Jehan.
 »Res je... Zda j jih na kolesu tarejo,« je hladno odvrnil kralj in šel dalje.
 Trije klateži so ostali in jih od daleč opazovali.
 »Kaj, hudiča, iščejo pred lestvo?« je vprašal Escargasse.
 Ne brez otožnosti je modroval Gringaille.
 »Kako se morejo krščanski ljudje ustavljati pred peklenkimi izdajbami, ki jih imenujejo: vislice, obešala za mučenje, lestve, sramotne stebre!... Kaj privlačnega najdejo na njih? Po mojem

bi morali vse lopove, ki prihajajo zijat ta orodja, obsoditi tako, da bi jih na njih preizkušali. Stavil bi, da bi jim drugič slabo prišlo, če bi jih le videli.«
 »Res je,« je menil Carcagne. »Odkrito priznam, da me obhaja neutешljiva želja, da bi jo odkuril, kar sem se imel čast spoznati z enim teh orodij — če se ne motim je bil sramotni steber!«
 Oba tovariša sta pritrčila:
 »Jaz tudi!«
 Kakor ljudje, ki so vajeni nočnih zasledovanj, so šli dalje in uporabili slednje zavetje, da ne bi izgubili onih, ki so jim sledili, in da jih ti ne bi opazili.
 Nenadoma pa je Carcagne prestrašeno vzkliknil:
 »Pri hudičevem repu! Gospod Concini nas čaka!«
 »Naj čaka! Jaz sem nanj že pozabil!«
 »Bo že počakal,« je odločil Gringaille. »Saj ni naš poglavar!«
 »Jehan je naš poglavar! Junak nad junaki, najhrabrejši med najhrabrejšimi! Concini naj bo vesel, kadarkoli pridemo!«
 »Saj ne trdim, da ni tako, Escargasse... Toda Concini nas redi... Čeprav služimo drugemu, bi se morali tudi nanj ozirati...!«
 »Je že res kar pripoveduješ, Carcagne. Sicer se mu bomo pa že pametno izgovorili.«
 »Pozor! Ustavili so se!«
 »Pred Louvrskimi vrati! Kaj pa naj to pomeni?«
 »Ali nas misli gospodar povabiti na dvor?«
 »Odprimo oči, golobčki! Čas je že.«
 Henrik se je res prav tedaj ustavil pred skritimi vrati, ki so držala v Louvre. Za trenutno je hudomušno opazoval svoja dva slušajna čuvaja, ki sta negibno obstala v pozoru, kakor se pred kraljem spodobi.

3 ORALE VINOGRADA
 z zidano, z opoko krito kletjo, s kompletno opremo, v najlepši legi, v bizeljski okolici, v št. Petru pod Svetimi gorami, eventualno tudi s hišo in 5 orali zemljišča in gozda, takoj **poceni prodam.**
 Ponudbe na Franca Preskerja, sedaj v Podaredi, Jugoslavija. 4875

TRSTJE ZA STROPE
 naročate le pri domači tvornici, katera EDINA izdeluje to blago iz najboljšega materiala in prodaja najceneje
Jos. R. PUH, Ljubljana, Gradaška ul. št. 22, tel. 2513

Umrl nam je v sredo, dne 27. t. m. naš srčno ljubljeni in dobri soprog, oče, stari oče, brat in tast, gospod

Josip Kuralt

nadkontrolor Mestne hranilnice ljubljanske v pokoju

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek, dne 29. aprila 1932 ob pol 4. uri popoldne iz hiše žalosti Cankarjevo nabrežje št. 1.

V Ljubljani, dne 27. aprila 1932. 5064

JOSIPINA KURALT, soproga; DR. LOJZE KURALT, sin; IDA SEUNIG-ova, DANA JERUC-ova, DR. MIRA KURALT, hčere; MARIJA KURALT, sestra; ANTON in JAKOB KURALT, brata in vse ostalo sorodstvo.

KRUŠNO MOKO
 in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri
A. & M. ZORMAN
 Ljubljana
 Stari trg št. 32. 180

Trgovski lokali
 lepi in novi, pripravljeni za vsako trgovino ali obrt in vinotoč se oddajo v najem. Potzve se pri Jos. Prelesnik, lesni trgovec, Janševa ulica, Sp. šiška. 5022

Vrtna naslanjača
 po 125 in 150 Din prodaja in razpoliža Rudolf Sever, Ljubljana, Marijin trg 2. Telefon 26-22. 5014

Zadružna hranilnica
 registrovana posojilna in gospodarska zadruga z omejeno zavezo
LJUBLJANA
 Sv. Petra cesta 19.

sprejema
hranilne vloge
 na vložne knjžice
in tekoči račun
 po ugodnem obrestovanju
Varnost za vloge polno zajamčena.

INSERIRAJTE V „JUTRU“

Ne potrebujemo dragega inozemskega blaga.
 Naša avtomatsko-električna omara za hlajenje sistem »LINDE«
 brez vode in amonijaka, je nenadkriljiva. Amortizacija v 2 do 3 letih, ker rabi minimalno količino toka. V pogonu je v vseh krajih države. Poceni jih izdelujejo in dobavljajo
BRACA GOLDNER, Subotica
 tovarna omara za led, lesene opepre in kovinaste robe.

Občina Ljubljana
 Mestni pogrebni zavod

Tužnim srcem naznanjam v svojem, kakor v ime-nu svojih otrok vsem sorodnikom, prijateljem in znan-cem pretužno vest, da je naša iskreno ljubljena sopro-ga, mama, sestra, teta in svakinja, gospa

Bervar Albina

soproga uradnika drž. železnice v p. in posestnika

danes, dne 27. t. m., ob 1/2 9. uri popoldne po dolgi mukopolni bolezni mirno v Gospodu zaspała.

Pogreb blage pokojnice bo v petek, dne 29. aprila 1932 ob 4. uri popoldne od doma žalosti, Vodovodna cesta št. 28, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 27. aprila 1932.

BERVAR ANTON, soprog.
 ANTON, MIRKO, STANKO, sinovi; ZORKA, VIDKA, hčere — in vse ostalo sorodstvo. 5036

V večnost se nam je preselil naš ljubljani soprog in stric, gospod

FRANC MARINKA

čin. III. drž. žel. v pokoju

Pogreb se bo vršil v četrtek, dne 28. aprila 1932 ob 5. uri iz Knezove ulice 34, Sp. šiška, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 27. aprila 1932.

ZALUJOČA SOPROGA, NEČAK IN NEČAKINJA TER OSTALO SORODSTVO. 5040

Občina Ljubljana
 Mestni pogrebni zavod

Naznanjamo tužno vest, da je nepričakovano premir-nula v bolnici v Ljubljani v 35. letu svoje starosti naša srčno ljubljena soproga in dobra mamica ozir. hčerka in sestra, gospa

Ela Grom roj. Hladnik

učiteljica v Babnem polju.

Truplo blagopokojne se prepelje iz Ljubljane v No-vo mesto, kjer se bo vršil pogreb v četrtek, dne 28. t. m. ob 4. uri pop. iz kapelice na starem pokopališču.

Babno polje-Ljubljana-Novo mesto, 27. aprila 1932.

MILAN GROM, soprog.
 SMILJANČEK, NENICA, MOJČEK, otroci
 in rodbina HLADNIK, GROM, ing. HLADNIK,
 mag. phar. HANAK, BERDEN. 5037

ZAHVALA

Ker ne moremo vsem, ki so ob priliki smrti naše nepozabne mame, stare mame, tete in tašče, gospe

Ane Dolinšek

vdove posestnika in gostilničarja

osebno prisostvovali pri pogrebu ali pismeno izrazili sožalje ter nam v najhujših urah nenadomestljive iz-gube nudili tolažbo, izreči posebej zahvale, se tem pot-om vsem najprizirneje zahvalujemo. Posebno zahvalo smo dolžni g. dr. Neubergerju, ki ji je za časa bolezni lajšal bol. č. g. duh. svet. Gorjupa Petru in g. kapla-nu Brezniku, učiteljstvu, gasilnim društvom Dol, Tr-bovlje, Steklarni Hrastnik in vsem gg. gostilničarjem, ki so jo v tako častnem številu spremlili na zadnji poti. Končno še iskrena hvala za darovano cvetje in vence. Vsem bodi dobri Bog plačnik, dragi mami pa naj do-deli večni mir. 5039

Brinca - Hrastnik, 27. aprila 1932.
AVGUST DOLINSEK, sin, in ostali sorodniki.

Imitacija zunanosti je lahka,

toda notarnji sestav je naša tajna. Išcite vedno samo prave PALMA gumi pete. Kvaliteta teh gumi pete ne bo nikdar razočarala. Največja elastičnost, traj-nejša od najboljšega usnja.

DOMAČI IZDELEK

PALMA

Išcite pri Vašem čevljarju PALMA-OKMA gami podplate, ker so trpežnejši in ce-nejši kot usnje. Za črni in rajavi čevelj.

Zahvala

Ker se ne moremo vsakomur posebej zahvaliti, za vse dokaze toplega sočutja, katere smo prejeli za bolezni in ob smrti naše ljubljene hčerke in sestre

Anice Arzenšek

se vsem tem potom najlepše zahvalujemo. Posebno zahvalo izrekamo zdravniku g. dr. Mediču za ves trud za časa njene bolezni, učiteljskemu zboru za spremstvo s šolsko mladino, vsem darovalcem vencev in cvetja, kakor tudi vsem, ki so našo nepozabno Anico spremlili na njeni zadnji poti.

V Soštanju, dne 27. aprila 1932.

5041 **Zalujoča rodbina Anton Arzenšek.**

Mali oglasi v „JUTRU“ imajo siguren uspeh!

Cene malim oglašom

Zenitve in dopisovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna priložnost za štiro ali za dajanje naslova Din 5.— Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.— Po Din 1.— za besedo se računajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam pa kama«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najemu«, »Lokalni«, »Stanovalna oddaja«, »Strojstvo«, »Vrednote«, »Informacije«, »Življenje«, »Obrtne in Lesne ter pod rubrikama »Trgovski potnik in »Zasluzke«, če se z oglašom nudi zasluzek, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod tema rubrikama išče zasluzka ali službe, plača za

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znakah

vsako besedo 50 par. Pri vseh oglaših, ki se računajo po Din 1.— za besedo, se računana enkratna pristojbina Din 5.— za štiro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za štiro ni za dajanje naslova pri oglaših, ki se računajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.— Najmanjši znesek pri oglaših po 50 par za besedo, je Din 10.— pri oglaših po 1 Din za besedo pa Din 15.— Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpslati v pismo obenem z naročilom.

Službo dobi

Vaška beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro pa 3 Din. (1)

2 kroj. pomočnika sprejemajo v stalno službo za fina vođa dela. Istotam sprejemamo samostojno dobro šiviljo

ki bi samostojno vodila delavnico za fine kostume, plašče in moško perilo. — Ponudbe na naslov: Ivan Romih, trg. kupa, Svojski radnik, Šebija. 15625-1

Vajenca in mizar. pomočnika

Kavejce 3000—5000 Din sprejemamo takoj. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra« v Ljubljani. 15627-1

Mesar. pomočnika ki bi sprejel tudi družo dela. Sprejme Ernest Golob, Sr. Trojica v Slov. goricah. 15628-1

Mlekar neodmenjen, absolvent mlekarke šole, dobi takoj mesto. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod št. »Mlekar«. 15629-1

Brivski in frizerski pomočnik

s nekaj gotovine, dobil mesto poslovalnice v 30 let obstoječem salonu. Naslov in imena tudi naznači prezime proti odlašaji. — Ponudbe na oglašnem oddelku »Jutra« pod »Poslovalnica«. 15630-1

Frizerko

vaška vseh v stroko sprajdaših del sprejme Jurj Simunac, brivac v Kranju. 15631-1

Vajenca

s primerno plačo sprejemamo sprejme takoj trgovca Ignac Andraščič v Kranju. 15632-1

Saldakontist

izkušen in opominjavni, vsaki slovenskega, hrvaškega in nemškega jezika, v starosti do 30 let dobi namestništvo. Cenji ponudbe na oglašnem oddelku »Jutra« pod št. »Industrija«. 15633-1

Parna pekarna

viljam Blek v Ljubljani sprejme vajenca s hrano in stanovanjem v hiši. 15634-1

Frizersko vajenko

s primerno plačo sprejemamo sprejme takoj Ivan Dvorščak, frizer, Ljubljana, Dalmatinova ul. 13. 15635-1

Vrtnarja

sposobnega samostojno voditi trgovsko vrtinarstvo, sprejemamo. Ponudbe s priloževili je poslati na Zadrugo vrtinarjev v Ljubljani. 15636-1

Služkinjo

pridno in snatno sprejemamo takoj k 4 osebam. Slov v oglašnem oddelku »Jutra«. 15637-1

Učenko in pomočnico

zaštetno sprejme modni atelje M. Šare, Rutarjeva ulica št. 4A/I (pri Vrtiču). 15638-1

Organizatorja

prodaje garancije ali kavcije zmožnega, izkušenega za Maribor in Celje. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod št. »Čevlji na obroke«. 15639-1

Šivilsko pomočnico

sprejemamo takoj. Poizve se v trafiki na Marjinem trgu. 15639-1

Delavca

za prevažanje pohištva v sprejemni mizarstvo »Sava« v Kolodvorski ulici št. 18. 15639-1

Edgar Rice Burroughs;

Tarzan, kralj džungle

Ko je Tarzan prebral pismo, je dolgo premišljeval. Nove in čudne reči, ki je pripovedovalo o njih, so bile zanj težko razumljive. Nato je zapisal pod Janin podpis: »Jaz sem Tarzan, kralj opic.« Zjutraj je našla Janja svoje pismo prav na tistem mestu, s katerega je bilo izginilo.

Šiviljo

za takoj išče modni salon Mice Kovačič, Mestni trg št. 20/II. 15678-1

Fanta

zdravca in postrežnika, za dela na posestvu za delci sprejemamo v stalno službo s priloževili in priloževili. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod št. »Stalno«. 15677-1

Službe išče

Vaška beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro pa 3 Din. (2)

Manufakturnist

s predvzeto šolo, trezen in agilen, išče službo za takoj. — Cenji ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod št. »Manufakturnist«. 15616-2

Slaščičar. pomočnik

z dobrih spravevalom, išče službo. A. Kajha, Slatina, 15624-2

Boljša postrežnica

vajenca pospravljajoča boljša soba. Išče dopolnilnega ali popoldanskega zaposlenega. Prezvela bi tudi pospravljajoča pisarn. Nastop s 1. majem ali 1. junijem. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 15647-2

Natakar

38 let star, odličnega volje, iz kavarin in restavracij dobro veziran, želi stalno mesto kot jutranji plačilni ali donosilec. — Cenji dopis na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Vešta moš«. 15649-2

Brivski vajenca

ki se je učil obrti in ki dobi brivje in striže, išče kjerkolik možna, kjer bi imel vsvo okrho. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 15649-2

Službo kočijaža

bišnega ali boljšega blaznca, odir, kakršnokoli zaposlenega išče postben kmetički fant, star 20 let, vesel, vsakoličen. — Anton Šon, Gaberjak, pošta Juršinci. 15640-2

26 let star fant

pošten in zanesljiv, išče za takoj ali poenajst službo inkasanta, sluga, boljšega delavca ali kaj sličnega. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod št. »Fridin in trezenc«. 15650-2

Prodajalka

močnega stroka, išče kjerkolik mesto v svrhu nadaljnje izobrazbe. Pomagal bi tudi pri gospodinjstvu. — Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod št. »Pridna prodajalka«. 15623-2

Mlad slaščičar

(konditor) išče stalno namestništvo v finem obratu — bodisi slaščičarni ali restavraciji. Nastop lahko takoj. Cenji ponudbe poslati na naslov: Karl Koren, Zagreb, Hlea 39 (Sa listavima L. Vorauer Rabusa). 15619-2

Kot ključavničarski vajenca

iskom mesto s hrano in stanovanjem v hiši. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 15629-2

Mizarska

in druga podjetja, ki bi hotela sprejeti, četudi le v začasno službo solidnega mlajšega, kvalificiranega mizarca pri mizarski strojni in omogočeni pridnemu delavcu ter skrbnemu očetu skromno preživljanju družine, posimo, da pošljete ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod št. »Kruha otrokom«. 15425-2

Plačilna natakarica

zmožna kavčice, išče službo v boljši gostilni. Gre tudi v sezoni! Eventuelno vrnemo dobro ideja gostilni, na račun. Ponudbe pod št. »Kavčice na podružnico »Jutra« v Mariboru. 15496-2

Prodromo:

Lanz-Bulldog motor 15—17 HP za 12.000 Din, Wertheim blagajno za 1000 Din, 70 let staro gitaro za 350 Din, aparat za masiranje, najnovjša stroja za izdelovanje moških in ženskih nogavic in drugo. Natančno našla pošalila dale Pred. Mot. Ljubljana, Miklošičeva cesta 15. 15637-6

Železna postelja

zložljiva — napredaj na večni pod št. 5, priloževili. 15638-6

Dolomitni pesek

ki vam za 4 oslavi K. Vodnik, se naroča pri »Joklov«, Ljubljana, Stari trg — telefon 2845. 15529-6

Dve omari

furnirani, iz trdega lesa in skrinjo radi selitve pred. Detela, Poljanska c. št. 17. 15632-6

Vse gospodinjiske predmete

ki ekstitirajo, dobiti pri nas na ugodne obroke. — Katalozi gratis, Velika bira v damskih namiznih ornih in posteljih garniturah. Šapira, Dunajska cesta št. 35. 15690-6

Kompletna postelja

dobro ohranjena poceni napredaj v gostilni »Zvezda« v Sp. 819/1. 15694-6

Kot hišnica

postrežnica ali kaj sličnega išče zaposlenje pridno in snatna ženska. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra« 15613-2

Gospodinja

išče službo prodajalke v delikatesni ali specializirani trgovini, odir, kaj sličnega. Nastop takoj ali po dogovoru. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod št. »Vrednota moš«. 15691-2

Auto, moto

Vaška beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 3 Din. (10)

Tovorni avto

znamke Austro-Fiat, tipe 2 DR, štiri cilindri, prav dobro ohranjen, za enoslojnske tovare, prav poceni napredaj. Avto je na ogled v garaži družbe »Triumph Auto« v Ljubljani, glede zaključka pa se je obrniti na naslov: Kokalj Rudolf, Ljubljana, Rimska cesta 6. 15638-10

Kupim

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za štiro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro pa 3 Din. (7)

Raket

dobro ohranjen in dobre znamke kupim. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod št. »Tonis«. 15697-7

Kapital

Vaška beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (16)

Družabnika

iščem za zelo dobičkonosna podjetja, kateri si z malim kapitalom pod ugodnimi pogoji pridobi dobre dohodke. Dopisje na oglaš. oddelku »Jutra« pod št. »Brez rizika«. 15698-16

Družabnika

sprejme v tovarno petlinste stroke domača industrija volnene in svilne robe, z vsami stroji in vsim opremo. Kapital zasiguran. — Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod značko »Industrija Gorenjske«. 15693-16

Lokali

Vaška beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (19)

Trgovino

z mešanim blagom, s kompletnim inventarjem oddam s 1. majem na prometnem kraju. Kje, pove Somrak, Sp. Šiška, Jernejeva 21. 15611-19

Buffet

že dolgo let obstoječ, s kompletnim stanovanjem in kletjo prodam za 7000 Din v Zagrebu, Vlaška ul. 41. 15620-19

Pisarniške prostore

napredaj pošte oddam s 1. majem v oglašnem oddelku »Jutra«. 15692-19

V Novem mestu

oddam lokal. Naslov pove oglašni oddelku »Jutra«. 15674-19

Lokal

oddam na Dunajski cesti št. 36. 15688-19

Prodam

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za štiro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro pa 3 Din. (6)

Manjše posestvo

kupim v bližini železniške postaje Zagreb—Zidani most ali Zidani most—Ljubljana ali Celje. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Posestvo«. 1572-30

Parcela

z graščevine ali napredaj Oglasetove alicje napredaj. Parcela meri 643 m², Poljanška pot Posost, Ljubljana, Miklošičeva c. 4. 15673-30

Posestvo pri Žalcu

v Savinjski dolini, lepo opremljeno, v izmeri 9 ha 74 a in 57 m² prodam. — Lepa stanovanjska hiša in veliko lepo gospodinjisko poslojnske. — Poleg tega je napredaj tudi moderno urejena epokarna s 8 ha, 82 a in 25 m² zemljišča. Plaša se tudi lahko s hranilno kulinjo denarnih zavodov. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 14737-30

4 krasne parcele

po 500 m² za vilo in dve naradni na 500 m² za dvonadstropno hišo prodaj skruno ali posamezno po ugodni ceni blizu sv. Krištofa »Poseste, Miklošičeva cesta 4. 15582-30

Novo hišo v Celju

dir., tristanovanjska takoj ugodno prodam za 145.000 Din proti takojšnjemu plačilu. Naslov pri podružnici »Jutra« v Celju. 15695-16

Stavbno parcelo

800 m² velika prodam na Jozefi, 100 m od glavne ceste, v lepi legi. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra« 15629-20

Večje podjetje

z mlinom in žago na stalni vodi 100 HP, ugodno prodam. — Pošalila daje realiteta pisarna Grašek, Ljubljana, Kolodvorska 24. 15630-20

V najem

Vaška beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (17)

Mesnico

z inventarjem, na prometnem kraju sredi Ljubljane dam takoj v najem. Dopisje pod št. »Mesnica« na oglašni oddelku »Jutra«. 15649-17

Trgovski lokal

s stanovanjem oddam v najem. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod št. »Stara trgovina na detelja«. 15629-17

Gostilno z vrhom

oddam v najem. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra« pred škofijo št. 17. 15691-6

Materijal

od lepaka na Vrtači prodam. Pošalila daje polir stavnbenika Solihla na lieu mesta. 15687-6

Oglejte si izložbe

in cene stannikov v modnem salonu Stuehly-Maske, Ljubljana, Zidovska ulica. Cene brez konkurence. Popravila se sprejemajo. 15699-6

Vrednote

Vaška beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (35)

Vsakovrstno zlato

kupuje po najvišjih cenah ČERNE — juvelir Ljubljana, Wolfova ulica 3 77

Oblačila

Trg. oglasi po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za štiro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 5 Din. (18)

Milostiva!

Vaš kruneni plašč še peletje najkrajnje konservirana trdika L. Rot, Ljubljana, Mestni trg 9. Obnem istega tekoma poljeja po prvi in modermiza za poslastično ceno. Plašljivo šele jeseni pri prevzemu. 15636-16

Prehrana

Kdor nudi prehrano plaša za vsako besedo 1 Din; kdor išče prehrano pa za besedo 50 par; za dajanje naslova ali za štiro 3 Din. (14) Trgovski oglasi 1 Din

Dva fantka

oddam boljšim ljudem za svoja. Ljubljana, Kodeljevo, baraka 7. 15682-14

Posost

Vaška beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (20)

Mlin

s kapaciteto 8—20 vagonov mesečno, ali temu primeroma zgradbo kupim. — Podrobne ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod št. »Navedena cene«. 15662-20

Manjše posestvo

kupim v bližini železniške postaje Zagreb—Zidani most ali Zidani most—Ljubljana ali Celje. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Posestvo«. 1572-30

Parcela

z graščevine ali napredaj Oglasetove alicje napredaj. Parcela meri 643 m², Poljanška pot Posost, Ljubljana, Miklošičeva c. 4. 15673-30

Posestvo pri Žalcu

v Savinjski dolini, lepo opremljeno, v izmeri 9 ha 74 a in 57 m² prodam. — Lepa stanovanjska hiša in veliko lepo gospodinjisko poslojnske. — Poleg tega je napredaj tudi moderno urejena epokarna s 8 ha, 82 a in 25 m² zemljišča. Plaša se tudi lahko s hranilno kulinjo denarnih zavodov. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 14737-30

4 krasne parcele

po 500 m² za vilo in dve naradni na 500 m² za dvonadstropno hišo prodaj skruno ali posamezno po ugodni ceni blizu sv. Krištofa »Poseste, Miklošičeva cesta 4. 15582-30

Novo hišo v Celju

dir., tristanovanjska takoj ugodno prodam za 145.000 Din proti takojšnjemu plačilu. Naslov pri podružnici »Jutra« v Celju. 15695-16

Sejati

800 m² velika prodam na Jozefi, 100 m od glavne ceste, v lepi legi. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra« 15629-20

Večje podjetje

z mlinom in žago na stalni vodi 100 HP, ugodno prodam. — Pošalila daje realiteta pisarna Grašek, Ljubljana, Kolodvorska 24. 15630-20

V najem

Vaška beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (17)

Mesnico

z inventarjem, na prometnem kraju sredi Ljubljane dam takoj v najem. Dopisje pod št. »Mesnica« na oglašni oddelku »Jutra«. 15649-17

Trgovski lokal

s stanovanjem oddam v najem. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod št. »Stara trgovina na detelja«. 15629-17

Gostilno z vrhom

oddam v najem. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra« pred škofijo št. 17. 15691-6

Materijal

od lepaka na Vrtači prodam. Pošalila daje polir stavnbenika Solihla na lieu mesta. 15687-6

Oglejte si izložbe

in cene stannikov v modnem salonu Stuehly-Maske, Ljubljana, Zidovska ulica. Cene brez konkurence. Popravila se sprejemajo. 15699-6

Vrednote

Vaška beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (35)

Vsakovrstno zlato

kupuje po najvišjih cenah ČERNE — juvelir Ljubljana, Wolfova ulica 3 77

Oblačila

Trg. oglasi po 1